

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему:

«Методика та організація складання звітності малих підприємств, її аудит та аналіз»

Виконала: студентка групи ОО-41
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
Балог Злата Владіславівна

Керівник: к. е. н., доц. Гнатюк Т. М.

Рецензент: Ємець О. І.

Івано-Франківськ – 2026 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.

(прізвище, ініціали)

20.02.2025

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Балог Злати Владіславівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Методика та організація складання звітності малих підприємств, її аудит та аналіз»
керівник роботи Гнатюк Тарас Михайлович
Кандидат економічних наук, доцент заступник декана економічного факультету доцент кафедри обліку і оподаткування
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити:

- 1.1 Економічний зміст та інформаційна роль фінансової звітності в системі управління малими підприємствами
- 1.2 Теоретичні основи обліку, аналізу і аудиту діяльності малих підприємств.
- 1.3 Нормативна регламентація фінансової звітності, її аналізу та аудиту в секторі малого бізнесу
- 2.1 Методика ведення бухгалтерського обліку та прикладні аспекти організації складання фінансової звітності на МПП «Нектар»
- 2.2 Організація і методика аудиту фінансової звітності на МПП «Нектар»

2.3 Аналізу фінансової звітності на МПП «Нектар»: організація та методичні підходи

3.1 Напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності в малому бізнесі

3.2 Дослідження сучасних підходів до формування обліково-аналітичного забезпечення аудиту

3.3 Напрями удосконалення підходів до використання результатів аналізу звітності малих підприємств для управління

3. Дата видачі завдання 04.02.2025р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні засади формування, аналізу та аудиту фінансової звітності малих підприємств	10.06.2025 р.	виконано
2	Розділ 2. Організаційно-методичні особливості відображення облікових даних у фінансової звітності малих підприємств; її аудит та аналіз	10.12.2025 р.	виконано
3	Розділ 3. Шляхи удосконалення методики складання, аналізу та аудиту фінансової звітності малих підприємств	01.04.2026 р.	виконано

Студент (підпис)

Балог З.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи (підпис)

Гнатюк Т.М.
(прізвище та ініціали)

ВІДГУК на кваліфікаційну роботу

студента 4 курсу групи ОО-41 Балог Злати Владиславівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему «Методика та організація складання звітності малих підприємств, її аудит та аналіз»

(назва теми)

Сучасні суб'єкти малого підприємництва функціонують в умовах високої невизначеності, нестабільного економічного середовища та підвищених вимог до прозорості фінансової інформації. Належним чином організована методика складання спрощеної звітності, її ризик-орієнтований аудит та системний фінансовий аналіз допомагають забезпечити інституційну стійкість бізнесу, підвищити ефективність управління ресурсами, своєчасно запобігати касовим розривам та приймати обґрунтовані стратегічні рішення.

Авторка у своїй роботі глибоко досліджує теоретичні засади формування фінансової звітності малих підприємств, критерії їх класифікації за масштабами діяльності, нормативно-правове регулювання та інформаційну роль в системі управління. У практичній частині студентка на основі реальних даних малого багатопрофільного підприємства МПП «НЕКТАР» детально розкриває організаційно-методичні особливості облікового процесу у програмі «MASTER: Бухгалтерія», специфіку ведення аудиту в умовах концентрації управлінських функцій, а також проводить ґрунтовний аналіз майнового стану та показників рентабельності за 2023–2025 роки. В роботі студентка правильно підбрала нормативно-законодавчу базу та наукову літературу, розкрила всі питання в повному обсязі, які потрібно було вирішити відповідно до завдань дослідження.

Одним із важливих аспектів роботи є її практична значущість. Авторка пропонує конкретні рекомендації, які можуть бути використані малими підприємствами для вдосконалення обліку, аналізу та аудиту, зокрема: міграцію на сучасні хмарні ERP-системи, впровадження концепції «пропорційності» в

аудиторську перевірку мікрособ'єктів, застосування сценарного прогнозування (песимістичного, реалістичного та оптимістичного сценаріїв) та інтеграцію інструментів матричного аналізу грошових потоків. Це дозволяє зробити роботу автора актуальною та корисною для практиків і науковців у галузі обліку й аудиту.

Поряд із позитивними сторонами, у роботі є певні дискусійні моменти. Зокрема, під час формування теоретико-методологічної бази дослідженню бракує глибшого аналізу сучасних іноземних джерел та міжнародного досвіду реформування обліку суб'єктів малого бізнесу. Водночас зазначене зауваження має характер побажання, не є суттєвим і не знижує загальну високу якість роботи.

Загальний висновок: бакалаврська робота Балог Злати Владиславівни на тему «Методика та організація складання звітності малих підприємств, її аудит та аналіз» є завершеним, самостійно проведеним дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам методичних рекомендацій, Кваліфікаційна робота відповідає встановленим вимогам, а її авторка заслуговує на присвоєння освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 071 «Облік та оподаткування».

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету, доцент кафедри обліку і оподаткування Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника

Гнатюк Т.М.

«08» червня 2026р.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки економічного факультету Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника Балог Злати Владиславівни

(прізвище, ініціали)

Методика та організація складання звітності малих підприємств, її аудит та аналіз

(назва теми)

Кваліфікаційна робота Балог Злати Владиславівни присвячена актуальній проблемі вдосконалення методики й організації формування фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу, а також розвитку підходів до її аудиторської перевірки та аналітичної оцінки. В умовах динамічного вітчизняного законодавства, воєнного стану та цифрової трансформації економіки питання забезпечення високої якості, прозорості та достовірності спрощеного звітування набувають особливої ваги для залучення інвестицій та ефективного управління капіталом, що визначає актуальність обраної теми дослідження.

У першому розділі роботи авторкою ґрунтовно розглянуто теоретичні засади формування, аналізу та аудиту фінансової звітності малих підприємств. Розкрито критерії класифікації підприємств за масштабами діяльності, визначено економічний зміст та інформаційну роль спрощених звітних форм, а також детально проаналізовано чинне нормативно-правове забезпечення й фундаментальні принципи бухгалтерського обліку. Теоретична частина характеризується достатнім рівнем наукового опрацювання нормативних актів та узагальненням сучасних підходів вітчизняних і міжнародних стандартів до досліджуваної проблематики.

У другому розділі здійснено глибоке дослідження організаційно-методичних особливостей відображення облікових даних на матеріалах МПП «НЕКТАР». Авторкою проаналізовано практичні аспекти ведення обліку в програмі «MASTER: Бухгалтерія», алгоритми розподілу витрат за видами діяльності, а також детально описано специфіку проведення аудиторської перевірки в умовах високого невід'ємного ризику та концентрації управлінських

функцій керівником. Особливу аналітичну цінність має здійснений горизонтальний і вертикальний аналіз агрегованого балансу та показників рентабельності підприємства за 2023–2025 роки, який дозволив виявити негативні тенденції щодо накопичення дебіторської заборгованості та зниження прибутковості суб'єкта.

Практичну цінність становить третій розділ роботи, у якому запропоновано комплексні шляхи удосконалення методики складання, аналізу та аудиту звітності. На основі отриманих результатів Балог З.В. обґрунтувала доцільність міграції на сучасні хмарні ERP-системи, впровадження концепції «пропорційності» в аудиті, використання сценарного прогнозування (песимістичного, реалістичного та оптимістичного сценаріїв) та інтеграції матричного аналізу грошових потоків. Надані рекомендації мають чіткий прикладний характер і спрямовані на проактивний пошук внутрішніх резервів ефективності МПП «НЕКТАР».

До переваг бакалаврської роботи слід віднести:

- високу актуальність обраної теми в контексті сучасних викликів воєнної економіки;
- чітку логічну побудову та послідовність викладення матеріалу від теорії до конкретних практичних рішень;
- вдале поєднання багатoproфільної специфіки підприємства (торгівля, будівництво, ЗЕД) з інструментами сегментарного обліку й аудиту;
- розробку авторської концептуальної моделі трансформації облікової інформації в управлінські рішення за допомогою аналітичних «фільтрів».

Поряд із позитивними сторонами, робота містить окремі дискусійні моменти. Зокрема, у третьому розділі під час обґрунтування напрямів підвищення прозорості та гармонізації облікової політики з принципами МСФЗ для малого бізнесу, доцільним було б більш детально розкрити практичні аспекти застосування таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами. Водночас зазначене зауваження має характер побажання, не є принциповим і не впливає на загальну дуже високу позитивну оцінку дослідження.

Загалом кваліфікаційна робота повністю відповідає вимогам, що висуваються до робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». Авторка продемонструвала відмінний рівень професійної підготовки, глибокі знання законодавчої бази, здатність до самостійного критичного аналізу складної економічної інформації та формування обґрунтованих практичних висновків.

Вважаю, що бакалаврська робота Балог Злати Владіславівни заслуговує на найвищу позитивну оцінку «відмінно», а її авторка – на присвоєння освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Рецензент Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

(посада)

Ємець О. І.

(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Карпатський національний університет ім. Василя Стефаника

(місце роботи)

“ 08 ” 06 2026р.

(дата)

ЗМІСТ

ВСТУП	11
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	15
1.1 Теоретичні основи обліку, аналізу і аудиту діяльності малих підприємств.....	15
1.2 Економічний зміст та інформаційна роль фінансової звітності в системі управління малими підприємствами	20
1.3 Нормативна регламентація звітності, її аналізу та аудиту в секторі малого бізнесу.....	25
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ОБЛІКОВИХ ДАНИХ У ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ; ЇЇ АУДИТ ТА АНАЛІЗ	31
2.1 Методика ведення бухгалтерського обліку та прикладні аспекти організації складання фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»	31
2.2 Організація і методика аудиту фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»	39
2.3 Аналіз фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»: організація та методичні підходи.....	44
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	59
3.1 Напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності в малому бізнесі	59
3.2 Дослідження сучасних підходів до формування обліково-аналітичного забезпечення аудиту.....	64
3.3 Напрями удосконалення підходів до використання результатів аналізу звітності малих підприємств для управління	68
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	84

ДОДАТКИ.....	91
--------------	----

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми зумовлена важливою роллю малого бізнесу в економіці та водночас складністю адаптації його облікової системи до динамічного законодавства. В умовах обмежених ресурсів малих підприємств критичного значення набуває не лише спрощення процедур складання звітності, а й забезпечення її високої якості для залучення інвестицій та кредитування. Це актуалізує потребу в удосконаленні методики та організації звітування, а також у розробці специфічних підходів до аудиту та економічного аналізу, які б враховували малий масштаб операцій, але надавали об'єктивну оцінку ефективності діяльності суб'єкта.

Ключову роль у забезпеченні прозорості діяльності малого бізнесу відіграє аудит фінансової звітності, спрямований на підтвердження відповідності спрощених показників реальному майновому стану. Специфіка малих підприємств вимагає застосування особливих аналітичних процедур, які б враховували обмежений внутрішній контроль та концентрацію управлінських функцій. Це підвищує значущість ідентифікації ризиків суттєвого викривлення даних ще на етапі організації облікового процесу.

Попри значну кількість наукових праць, питання комплексного поєднання методики складання звітності з інструментами аудиту та експрес-аналізу для малих форм господарювання залишаються недостатньо висвітленими. Дане дослідження спрямоване на розробку цілісного підходу, який дозволить підвищити достовірність звітування та ефективність аналітичної оцінки результатів діяльності малих підприємств

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є сукупність процесів організації та методики складання фінансової звітності малих підприємств, а також процедури її аудиторської перевірки й аналітичної оцінки результатів їхньої діяльності.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні положення, методичні підходи та практичні інструменти організації облікового циклу, формування показників звітності суб'єктів малого підприємництва, а також методика проведення їх аудиту та фінансового аналізу в умовах чинного законодавства.

Мета роботи. Метою роботи є обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення методики та організації складання фінансової звітності на малому підприємстві, а також розвиток методичних підходів до її аудиту та аналітичної оцінки для підвищення ефективності управління суб'єктами малого бізнесу.

Відповідно до поставленої мети було визначено такі основні завдання:

- розкрити теоретичні основи обліку, аналізу та аудиту діяльності малих підприємств;
- визначити економічний зміст і обґрунтувати інформаційну роль фінансової звітності в системі управління малими підприємствами;
- дослідити нормативно-правове регулювання формування фінансової звітності, її аналізу та аудиту в секторі малого бізнесу;
- узагальнити методичні підходи до ведення бухгалтерського обліку та організації складання фінансової звітності на малих підприємствах;
- проаналізувати організацію та методику аудиту фінансової звітності на прикладі підприємства;
- оцінити організацію та методичні підходи до аналізу фінансової звітності малого підприємства;
- обґрунтувати напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності у малому бізнесі;
- дослідити сучасні підходи до формування обліково-аналітичного забезпечення аудиту;
- розробити пропозиції щодо удосконалення використання результатів аналізу фінансової звітності малих підприємств у процесі управління.

Методи дослідження. У процесі дослідження теоретичних, методичних та практичних складових організації складання, аудиту та аналізу фінансової звітності малих підприємств було використано низку загальнонаукових та прикладних методів дослідження. Зокрема: аналіз і синтез - застосовано для детального вивчення окремих статей спрощеної звітності та їх подальшого узагальнення для формування цілісного уявлення про фінансовий стан суб'єкта малого бізнесу; індукція та дедукція - використані для переходу від вивчення конкретних помилок у первинних документах до загальних висновків про якість організації обліку, а також для застосування загальних законодавчих вимог до методики звітування конкретного підприємства; економічно-логічні методи (порівняння, групування) - дали змогу зіставити показники звітності за різні періоди, виявити тенденції розвитку малого підприємства та класифікувати ризики, що виникають під час аудиторської перевірки; економічно-математичні методи (зокрема факторний аналіз) - застосовано для кількісної оцінки впливу різних чинників на зміну результативних показників діяльності (прибутку, рентабельності) за даними фінансових звітів; коефіцієнтний аналіз - використано як основний інструмент для розрахунку показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості на основі форм №1-м та №2-м; метод моделювання - використано для побудови оптимального алгоритму (програми) аудиту та послідовності аналітичних процедур, адаптованих до обмежених ресурсів малих підприємств; абстрактно-теоретичний метод - при формуванні понятійного апарату та дослідженні економічної сутності звітності як бази інформаційного забезпечення користувачів.

Практичне значення отриманих результатів. Практичне значення результатів полягає у можливості використання розроблених рекомендацій для вдосконалення методики та організації складання фінансової звітності на малому підприємстві. Окремі рекомендації також, стосуються застосування сучасних підходів до проведення їх аудиту та економічного аналізу. Такі підходи сприяють підвищенню достовірності фінансової інформації, оптимізації процедури аналізу показників, покращенню управлінських процесів та

мінімізації ризиків прийняття необґрунтованих рішень, що є критично важливим для ефективного функціонування малих підприємств.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 107 сторінки. Основний текст роботи розміщено на 76 сторінках. Робота містить 15 таблиць та 1 рисунок. Список літературних джерел складає 67 найменувань. Також робота містить 4 додатки (А, Б, В, Г).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Теоретичні основи обліку, аналізу і аудиту діяльності малих підприємств

Сучасна економічна система України характеризується динамічним зростанням малого бізнесу, який відіграє стратегічно важливу роль у формуванні стабільного ринкового середовища [41]. Як основа економіки країни, малі підприємства не тільки забезпечують значну частку ВВП, а й виступають каталізатором соціально-економічних перетворень [60]. У цьому контексті питання, пов'язані з організацією ефективної системи бухгалтерського обліку, комплексним аналізом та надійним аудитом діяльності таких суб'єктів господарювання, набувають особливого значення, оскільки безпосередньо впливають на їхню конкурентоспроможність та фінансову стабільність.

Бухгалтерський облік, аналіз та аудит у малих підприємствах мають свої специфічні особливості, що зумовлені масштабами діяльності, обмеженими ресурсами та спрощеною нормативно-правовою базою [45, с. 27]. Правильне ведення обліку забезпечує формування достовірної фінансової інформації, яка є основою для управлінських рішень. Економічний аналіз дозволяє виявити резерви підвищення ефективності функціонування суб'єкта господарювання, тоді як аудит – гарантує достовірність звітних даних і формує довіру з боку зовнішніх користувачів. Тому ґрунтовне вивчення теоретичних засад цих трьох компонентів є важливим етапом дослідження діяльності малих підприємств.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства в Україні класифікуються за певними критеріями на великі, середні, малі та мікропідприємства, а також підприємства, що є об'єктами суспільного інтересу. Ця класифікація є важливою, оскільки вона впливає на обсяг та форму фінансової звітності, яку необхідно складати. Для кожної категорії підприємств встановлено власні законодавчі вимоги до звітності, що враховують масштаби діяльності, дохід, кількість працівників та

інші показники [56]. Узагальнена класифікація підприємств за типами відповідно до критеріїв чинного законодавства наведена в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Класифікація підприємств за масштабом діяльності

Тип підприємства	Критерії		
	Балансова вартість активів	Чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	Середня кількість працівників
Мікропідприємство	До 350 тис. євро	До 700 тис. євро	До 10 осіб
Мале підприємство	До 4 млн. євро	До 8 млн. євро	До 50 осіб
Середнє підприємство	До 20 млн. євро	До 40 млн. євро	До 250 осіб
Велике підприємство	Понад 20 млн. євро	Понад 40 млн. євро	Понад 250 осіб

Джерело: сформовано автором на основі [57]

Як свідчить таблиця 1.1, до малих та мікропідприємств належать суб'єкти господарювання з обмеженою кількістю найманих працівників, незначним обсягом доходу та відносно низькою балансовою вартістю активів. Теоретичні дослідження малого підприємництва передбачають комплексний аналіз характерних рис цього сектору економіки. Малі підприємства визначаються як суб'єкти господарювання, що відповідають встановленим нормам щодо чисельності персоналу та річного обороту, не займаючи при цьому домінуючого становища на ринку у своїй галузі [54]. Характерною рисою цих підприємств є їх гнучкість та пристосованість, що забезпечує оперативне реагування на ринкові умови, можливість впровадження інноваційних підходів та задоволення специфічних потреб споживачів.

Сучасна економічна ситуація висуває особливі вимоги до малих підприємств, насамперед у плані ефективного управління, оптимізації витрат та підвищення конкурентоспроможності. Хоча малі підприємства не займають домінуючого становища на ринку, вони відіграють важливу роль у забезпеченні економічного різноманіття, створенні нових робочих місць та підтримки місцевих ринків. Їхня здатність швидко адаптуватися до змін у поєднанні з індивідуальним підходом до клієнтів становить значну конкурентну перевагу над великими корпораціями, що діють у більш жорстких рамках.

Специфіка бухгалтерського обліку на малих підприємствах визначається комплексом взаємопов'язаних факторів. Особливості бухгалтерського обліку на малих підприємствах значною мірою зумовлені обраною системою оподаткування, формою організації облікового процесу, а також рішенням про використання спрощеного чи загального плану рахунків або, за певних умов, навіть методу бухгалтерського обліку, що не передбачає застосування системи подвійного запису. Одним із ключових чинників, що зумовлюють специфіку організації бухгалтерського обліку на малих підприємствах, є чинна система оподаткування. Відповідно до Податкового кодексу України [52], для підприємств передбачено два основні режими оподаткування: загальна система оподаткування та спрощена система, що передбачає сплату єдиного податку.

Загальна система оподаткування є більш універсальною та адаптованою, дозволяючи компаніям враховувати весь спектр витрат, пов'язаних з їхньою господарською діяльністю. Це, у свою чергу, дозволяє зменшити податкове навантаження шляхом правильної структуризації певних витрат. Для підприємств, що здійснюють складну господарську діяльність або співпрацюють з контрагентами, для яких важливе отримання податкових накладних, ця система може виявитися вигіднішою. Вона надає більшу фінансову прозорість, що є важливою перевагою під час співпраці з великими компаніями або залучення інвесторів.

Однак, поряд із перевагами, загальна система має й низку недоліків. Передусім це складність бухгалтерського обліку, що потребує детального документування всіх витрат, а також відповідності стандартам фінансової звітності. Для малого бізнесу це може стати додатковим організаційним та фінансовим навантаженням, зокрема у вигляді необхідності наймати професійного бухгалтера. Черговою поширеною проблемою є значна кількість податкових декларацій та перевірок з боку державних органів, що створює зайвий ризик для підприємства у разі помилок чи невідповідностей [14, с. 98].

Спрощена система оподаткування призначена для підтримки малих та середніх підприємств, тому її головними перевагами є зменшене податкове

навантаження та спрощений облік. Ця система дає змогу підприємцям зосередитися на розвитку свого бізнесу, не витрачаючи ресурси на складні процеси звітності та бухгалтерського обліку. Ця система дозволяє підприємцям зосередитися на розширенні свого бізнесу, не відволікаючись на складні процеси звітності та бухгалтерського обліку. За рахунок фіксованої ставки податку та спрощених вимог до звітності підприємства можуть працювати ефективніше та оперативніше, що є надзвичайно важливим в умовах нестабільного ринку. Спрощена податкова система також полегшує заснування бізнесу, оскільки на початковому етапі немає необхідності детально вивчати податкове законодавство.

Однак, незважаючи на зручність, ця система має деякі значні недоліки. Не всі види господарської діяльності можуть бути включені до цієї системи, а також існує низка обмежень щодо доходу та кількості працівників. Це ускладнює розвиток та зростання бізнесу без переходу на стандартну систему оподаткування. Крім того, при розрахунку податку витрати не враховуються, що є не вигідним для підприємств з великими витратами або низькою рентабельністю [37, с. 75]. Ще одним недоліком цієї системи є те, що в багатьох випадках вона є менш привабливою для партнерів, особливо для великих компаній, через відсутність ПДВ, що знижує її привабливість на певних ринках.

Аналіз фінансово-економічних показників малих підприємств є вагомим інструментом для оцінки ефективності їх діяльності та обґрунтування управлінських рішень. Така оцінка допомагає виявити сильні та слабкі аспекти підприємства, а також оцінити його прибутковість та економічну стабільність. З врахуванням особливостей малого бізнесу, в першу чергу аналізуються ключові фінансові показники, що відображають динаміку доходів, витрат та прибутку, а також структуру активів та зобов'язань [3, с. 263].

Відмінною рисою аналізу малого бізнесу є його простий підхід. З огляду на обмеженість інформаційної бази, аналіз переважно проводиться на основі первинних бухгалтерських документів, даних податкових декларацій та документів внутрішнього обліку. Це дозволяє підприємцям або бухгалтерам

оперативно приймати управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності, у відповідь на економічні зміни [17].

Слід зазначити, що важливу роль в аналізі відіграють коефіцієнти рентабельності, які відображають співвідношення прибутку та витрат або вкладених ресурсів. Коефіцієнти рентабельності допомагають зрозуміти ефективність використання ресурсів у процесі отримання прибутку. Аналіз платоспроможності та ліквідності також є досить важливим, оскільки дозволяє оцінити здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання перед контрагентами, працівниками та державою у встановлені терміни.

Отже, фінансово-економічний аналіз малих підприємств є не лише інструментом контролю, а й інструментом стратегічного управління, що дає змогу адаптуватися до змін ринкового середовища та забезпечує конкурентоспроможність і стабільність підприємства [4, с. 17].

Аудит малих підприємств відрізняється від аудиту середніх та великих підприємств. Основні особливості цього процесу можна узагальнити так:

- низький ризик шахрайства. За рахунок невеликих розмірів бізнесу та меншої кількості співробітників фінансовий контроль зазвичай є більш прозорим. Це знижує ймовірність зловживань у фінансовій сфері або шахрайства.

- спрощена фінансова звітність. У більшості випадків звітність малих підприємств є менш об'ємною та спрощеною порівняно зі звітністю великих підприємств. Це дозволяє аудиторам зосередитися на найважливіших аспектах без необхідності проводити детальний аналіз.

- відсутність внутрішнього аудиту. Через невеликий розмір бізнесу такі підприємства, як правило, не мають власних підрозділів внутрішнього контролю. Тому аудитори повинні приділяти більше уваги даним, які, як правило, перевіряються саме підрозділами внутрішнього контролю.

- обмеженість фінансових ресурсів. Малі підприємства зазвичай не можуть дозволити собі дорогі аудиторські послуги, тому аудитори повинні працювати якомога ефективніше, раціонально використовуючи наявні ресурси.

– обмежена кількість документів. Малі підприємства як правило використовують спрощену форму бухгалтерського обліку або не використовують достатню кількість документації, що вимагає ретельного аудиту для отримання точної та достовірної інформації.

Отже, узагальнюючи викладене вище, у даному пункті було розкрито теоретичні засади функціонування малого підприємництва, а також особливості організації бухгалтерського обліку, фінансово-економічного аналізу та аудиту діяльності малих підприємств. Проведений аналіз дозволив визначити роль обліково-аналітичної інформації у забезпеченні фінансової стійкості та ефективного управління суб'єктами малого бізнесу. З'ясовані теоретичні положення створюють підґрунтя для подальшого дослідження економічного змісту та інформаційної ролі фінансової звітності в системі управління малими підприємствами, що буде розглянуто у наступному пункті роботи.

1.2 Економічний зміст та інформаційна роль фінансової звітності в системі управління малими підприємствами

Для того щоб ефективно керувати будь-яким господарським суб'єктом, особливо малим бізнесом, необхідно не лише мати у своєму розпорядженні інструменти контролю, а й розуміти суть кожного з них. Саме тому важливо фокусуватися на економічній сутності фінансової звітності, оскільки це розкриває її справжню цінність для процесу управління бізнесом [6, с. 55].

У сучасному підприємницькому середовищі важливо чітко розуміти економічний зміст різноманітних категорій, оскільки це допомагає краще оцінити їхню роль у системі управління підприємством. Це особливо актуально для фінансової звітності, яка є не просто формальним набором даних, а й ціннісним інформаційним ресурсом, що показує реальні процеси господарської діяльності підприємства.

Економічний зміст відображає глибинну суть економічної категорії або явища, розкриваючи його функції, роль та взаємозв'язки з іншими складовими господарської системи. Це не лише формальна структура або набір показників, а

перш за все – реальне вираження економічних процесів, які ці показники аналізують. У контексті фінансової звітності економічний зміст полягає у здатності інформації відображати фінансові підсумки, ефективність управління ресурсами, фінансову стабільність та перспективи розвитку підприємства [42, с. 25].

Економічний зміст фінансової звітності визначає її важливість не тільки як засобу обліку, але й як інструмента аналізу і управління [55, с. 13]. Завдяки їй підприємство може будувати стратегію розвитку на основі об'єктивних фінансових даних. Вона напряду впливає на розуміння фінансового стану бізнесу, існуючі ризики та перспективи, сприяючи прийняттю виважених управлінських рішень.

У процесі управління підприємством особливе значення має структурована інформація про фінансово-господарську діяльність. Саме на її основі приймаються обґрунтовані управлінські рішення як на рівні внутрішнього керівництва, так і серед зовнішніх зацікавлених сторін.

Фінансова звітність – це систематизований набір даних, який віддзеркалює фінансовий стан підприємства, результати його діяльності та зміни в майновому становищі за певний період [43]. Її базисом є бухгалтерські дані, а виступає вона завершальним етапом облікового процесу. Це забезпечує прозорість діяльності компанії, сприяє аналізу досягнутих результатів, оцінці ефективності використання ресурсів та ухваленню стратегічних управлінських рішень.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність охоплює сукупність показників, які фіксують фінансовий стан підприємства та результати його діяльності за певний звітний період [57]. Вона виконує інформаційну функцію для внутрішніх і зовнішніх користувачів, надаючи основу для оцінки результативності господарської діяльності малого бізнесу. На основі цих даних можна аналізувати використання ресурсів, визначати рівень фінансової стабільності, а також виявляти внутрішні резерви для оптимізації витрат і підвищення рентабельності.

Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» регламентується мета, структура, принципи складання звітності, а також визначаються вимоги до її елементів [43]. Цей стандарт встановлює основні підходи до підготовки фінансової звітності юридичними особами, що зобов'язані її подавати згідно з чинним законодавством. Основною метою такої звітності є надання повної, достовірної та неупередженої інформації про фінансовий стан організації, її результати діяльності і зміни у фінансовому становищі для ухвалення обґрунтованих рішень [43; 48; 38; 65].

Для малих підприємств фінансова звітність має вирішальне значення, оскільки вона слугує основою як для стратегічного планування, так і для оперативного ухвалення рішень. Вона дозволяє оцінити ефективність роботи організації, своєчасно виявляти та усувати проблеми у фінансовій сфері й удосконалювати управлінські процеси. Таким чином, вона є важливим інструментом стабільного розвитку малого бізнесу.

Для досягнення основної мети фінансової звітності – забезпечення користувачів достовірною, повною та неупередженою інформацією щодо фінансового стану й результатів діяльності підприємства – звітні дані суб'єктів малого підприємництва мають формуватися відповідно до визначених принципів. Ці принципи закріплені в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [57], а також у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [43]. Зведену характеристику основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності наведено в таблиці 1.2.

Як видно з таблиці 1.2, принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності формують загальні правила для створення облікової інформації, забезпечуючи її достовірність, порівнянність і практичну користь для користувачів. Дотримання цих принципів є обов'язковим для всіх господарюючих суб'єктів, включно з малим бізнесом, незалежно від їхньої організаційно-правової форми та виду діяльності.

Таблиця 1.2

Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності

Принцип	Сутність принципу
Обачність	Це застосування в бухгалтерському обліку таких методів оцінки, які дозволяють уникнути заниження зобов'язань та витрат і завищення вартості активів і доходів підприємства.
Повне розкриття інформації	Фінансова звітність має містити всю необхідну інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій і подій, що можуть вплинути на прийняття управлінських рішень.
Автономність	Підприємство розглядається як самостійний юридичний суб'єкт, відокремлений від своїх власників, тому особисті активи і зобов'язання власників не включаються у фінансові звіти підприємства.
Послідовність	Підприємство має постійно дотримуватися обраної облікової політики з року в рік. Зміна політики допускається лише за умов, передбачених національними стандартами бухгалтерського обліку, і має бути обґрунтована та відображена у звітності.
Безперервність діяльності	Оцінка активів і зобов'язань базується на припущенні, що підприємство продовжить свою діяльність у майбутньому.
Відповідність доходів і витрат (нарахування)	Для визначення фінансового результату необхідно співставити доходи звітного періоду з витратами, понесеними для їх отримання. При цьому доходи та витрати визнаються у момент їх виникнення, незалежно від фактичних рухів грошових коштів.
Превалювання сутності над формою	Бухгалтерський облік здійснюється на основі економічної сутності операцій, а не лише їх юридичної форми.
Історична (фактична) собівартість	Оцінка активів базується на фактичних витратах на їх придбання чи виробництво.
Єдиний грошовий вимірник	Всі господарські операції підприємства відображаються в фінансовій звітності в одній грошовій одиниці.
Періодичність	Діяльність підприємства поділяється на певні часові проміжки, за які складається фінансова звітність.

Джерело: сформовано автором на основі [57, 43]

Згідно з чинним законодавством України у сфері бухгалтерського обліку, всі підприємства незалежно від масштабу повинні складати фінансову звітність. Це правило поширюється на великі, середні, малі та мікропідприємства, які мають статус юридичної особи, ведуть господарську діяльність і володіють самостійним балансом. Різниця між ними полягає лише у форматі звітності та частоті її подання [56].

Фінансова звітність містить перелік статей, які визначаються відповідно до чинних національних стандартів бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Кожна стаття вважається окремим об'єктом і повинна відповідати встановленим стандартам. Вона включається до звіту за умови, що прогножуються економічні вигоди від її виникнення або надходження в майбутньому, і якщо її вартість може бути достовірно оцінена.

Мікропідприємства, об'єднання, що не займаються господарською діяльністю, та суб'єкти господарювання, які застосовують спрощений облік доходів і витрат відповідно до податкового законодавства, складають фінансову звітність, що складається з балансу (форма № 1-мс) та звіту про прибутки та збитки (форма № 2-мс). Малі підприємства та представники іноземних господарських суб'єктів, з іншого боку, подають річні звіти, що включають баланс (форма 1-м) та звіт про прибутки та збитки (форма 2-м) [43; 45, с. 453]. Середні підприємства та підприємства суспільного інтересу складають повний пакет фінансової звітності, який включає:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2);
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим або непрямым методом) (форма № 3);
- Звіт про власний капітал (форма № 4);
- Примітки до фінансової звітності (форма № 5);

Фінансова звітність малих підприємств виконує не лише функцію обліку, але й стає важливим джерелом інформації для прийняття управлінських рішень, аналізу фінансової стабільності та планування подальшого розвитку. Дотримання стандартів бухгалтерського обліку та принципів звітності гарантує її точність, порівнянність і корисність для користувачів. Водночас ефективне використання фінансової звітності в управлінні вимагає врахування вимог чинного законодавства та нормативних документів, які регламентують процес її складання, аналізу й аудиту. Ці аспекти детальніше розглядатимуться у наступному розділі роботи.

1.3 Нормативна регламентація звітності, її аналізу та аудиту в секторі малого бізнесу

На сьогодні в Україні діє значна кількість нормативно-правових актів, які прямо впливають на правила ведення обліку, підготовку фінансової звітності та загалом на господарську діяльність підприємств малого бізнесу. У цій системі важливо виділити ключові документи, з якими підприємці найчастіше стикаються у своїй повсякденній діяльності. Кожен із цих нормативно-правових актів виконує окрему функцію в регулюванні правових, податкових, облікових чи організаційних аспектів діяльності малого бізнесу.

До ключових актів, що мають істотне значення для регулювання діяльності малого бізнесу, належать:

- Податковий кодекс України [52];
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [57];
- Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [62];
- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [44];
- Методичні рекомендації щодо ведення регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 15 червня 2011 року № 720 [39].

Податковий кодекс України регулює порядок обчислення, сплати та звітності щодо всіх видів податків і зборів, які встановлені на території країни. Особливо важливими для представників малого бізнесу є розділи, присвячені спрощеній системі оподаткування, зокрема єдиному податку. Цей кодекс також визначає правила ведення обліку доходів і витрат, встановлює податкові періоди та вимоги до звітності, що безпосередньо впливають на формування фінансової звітності та забезпечення податкової дисципліни підприємств [52].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає уніфіковані вимоги до організації бухгалтерського обліку для всіх суб'єктів господарювання, незалежно від їх масштабів. Цей нормативний акт встановлює базові принципи ведення обліку, дає визначення елементів фінансової звітності та регламентує порядок її складання й подання. У законі також закріплені вимоги щодо дотримання облікової політики, достовірності й порівнянності інформації, що сприяє прозорості звітності суб'єктів малого підприємництва [57].

Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» спрямований на створення сприятливих умов для розвитку цього сегмента економіки. Він окреслює форми державної підтримки, зокрема фінансову допомогу, пільги, консультаційне та інформаційне забезпечення, а також доступ до кредитування. Закон стимулює підприємницьку активність, підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу та інтеграцію його суб'єктів у національний економічний простір[5].

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» розроблено з урахуванням специфіки малих підприємств. Воно пропонує спрощену форму фінансової звітності зі скороченим переліком обов'язкових форм і показників, що дає змогу звітувати у більш зручному форматі без втрати інформативності та відповідності законодавчим нормам. Це значно знижує витрати часу і трудових ресурсів на підготовку звітності, що є важливим для підприємств із обмеженими можливостями [44].

Методичні рекомендації щодо ведення регістрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 720, слугують практичним посібником для організації бухгалтерського обліку в малих підприємствах. У них докладно описано процедури оформлення первинної документації, побудови облікових регістрів та заповнення звітних форм. Використання цих рекомендацій сприяє коректному відображенню господарських операцій і складанню достовірної фінансової звітності відповідно до вимог чинного законодавства [39].

Загалом наведені нормативно-правові акти створюють правову базу, у межах якої здійснюється діяльність малого бізнесу в Україні. Вони сприяють підтриманню балансу між державним регулюванням і свободою підприємницької діяльності, дозволяючи підприємствам адаптуватися до ринкових умов і забезпечувати ефективне ведення своєї фінансово-господарської роботи.

Водночас відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», аудит фінансової звітності проводиться згідно з міжнародними стандартами. Це означає, що перевірка діяльності будь-якого підприємства, незалежно від його розміру, повинна здійснюватися відповідно до норм Міжнародних стандартів аудиту (МСА)[41; 1, с. 15].

Міжнародні стандарти аудиту являють собою сукупність регламентованих документів, що визначають правила проведення аудиторських перевірок, а також встановлюють вимоги до професійної етики та поведінки аудиторів. Їх запровадження спрямоване на підвищення якості аудиторських послуг через уніфікацію методології і процедур, які застосовуються під час здійснення аудиту. Таким чином, аудит фінансової звітності має виконуватися відповідно до міжнародних норм і стандартів, що забезпечує високу якість перевірок, підвищує довіру до аудиторських висновків і сприяє відповідності глобальним практикам. Основні нормативно-правові акти, що регулюють аудиторську діяльність в Україні, представлені в таблиці 1.3.

Як видно з таблиці 1.3, важливу роль у регулюванні аудиту фінансової звітності відіграють Міжнародні стандарти аудиту. Вони визначають процедури планування, оцінювання ризиків суттєвого викривлення, ідентифікацію ключових моментів та формування аудиторського висновку. Дотримання положень цих стандартів є обов'язковою умовою для забезпечення якості аудиторських перевірок і підвищення рівня довіри до фінансової звітності підприємств.

Таблиця 1.3

Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні

Назва нормативно-правового акту	Характеристика
МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»	Передбачає встановлення вимог і надання рекомендацій стосовно організації процесу планування аудиту фінансової звітності підприємства. Його ключовим завданням є формування в аудитора достатнього рівня розуміння особливостей діяльності суб'єкта господарювання.
МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища»	Стандарт визначає обов'язки аудитора щодо вивчення особливостей суб'єкта господарювання та умов, у яких він функціонує, з метою виявлення й оцінки ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності.
МСА 700 «Формулювання думки та складання звіту щодо фінансової звітності»	У документі наведено рекомендації та вимоги щодо формування аудиторського висновку та підготовки звіту про фінансову звітність за підсумками проведеного аудиту.

Джерело: сформовано автором на основі [31]

Підсумовуючи, слід зазначити, що нормативне регулювання фінансової звітності, її аналізу та проведення аудиту в сегменті малого бізнесу є визначальним фактором для забезпечення прозорості, достовірності та ефективного керування підприємствами. Продумані підходи до складання звітності, її перевірки та оцінки результатів діяльності сприяють зміцненню фінансової дисципліни, посиленню довіри з боку користувачів інформації, а також створенню сприятливих умов для розвитку малого бізнесу в умовах конкурентної ринкової економіки. Системна організація процесів звітності і контролю дозволяє не лише відповідати актуальним законодавчим вимогам, але й закладає основу для прийняття збалансованих управлінських рішень.

Окремим і водночас складним з методологічної точки зору аспектом нормативного регулювання є аналітичні процеси на підприємствах малого бізнесу. На відміну від бухгалтерського обліку та аудиту, які мають чітко визначену вітчизняну та міжнародну правову базу, аналіз господарської діяльності в Україні залишається менш системним. У цій сфері досі відсутній єдиний профільний закон або національний стандарт. Нормативне регулювання

аналітичних процедур часто має фрагментарний характер і базується на окремих підзаконних актах, наказах відповідних міністерств чи внутрішніх розпорядженнях господарюючих суб'єктів. Наприклад, тривалий час методичні рекомендації щодо оцінки фінансово-майнового стану суб'єктів малого підприємництва спиралися на спеціалізовані напрацювання державних органів, які визначали критерії виявлення ознак банкрутства або оцінки ефективності управління активами [12, с. 4-5]. У сучасних умовах активної цифровізації економіки та інтеграції до європейського простору малий бізнес усе більше орієнтується на непрямі нормативні вимоги. Такі вимоги закріплені у критеріях оцінки ризиковості платників податків, а також у методиках визначення фінансової стійкості, необхідної для отримання грантів чи кредитної підтримки.

На сьогодні правове регулювання аналізу діяльності малих підприємств потребує чіткої диференціації між державним (зовнішнім) та управлінським (внутрішнім) аналітичним інструментарієм. Фінансовий аналіз для зовнішніх користувачів частково стандартизований через структуру форм фінансової звітності № 1-м і № 2-м відповідно до положень НП(С)БО 25 [44]. Водночас методологія внутрішнього аналізу залишається виключно у межах компетенції самого підприємства. За чинним законодавством України керівник або власник малого приватного підприємства має право самостійно визначати глибину, періодичність і ключові показники аналітичного моніторингу в рамках облікової політики.

Така гнучкість дозволяє підприємствам адаптувати аналітичні процеси до власних потреб, знижуючи витрати на обробку даних і покращуючи ефективність роботи. Однак вона також збільшує відповідальність за якість інтерпретації результатів аналізу. Саме достовірні аналітичні висновки стають базою для оперативного прийняття управлінських рішень та розробки стратегій захисту бізнесу в умовах нестабільності ринкового середовища. [12, с. 16].

Результати дослідження свідчать, що нормативна регламентація фінансової звітності, її аналізу та аудиту у секторі малого бізнесу формує правову та організаційну основу для прозорості та ефективної роботи підприємств.

Завдяки чітко визначеним правилам ведення обліку, складання звітності та стандартам аудиту забезпечується достовірність, порівнянність і практична цінність інформації для прийняття управлінських рішень як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами. Впровадження спрощеної фінансової звітності, дотримання методичних рекомендацій і використання міжнародних стандартів аудиту дають змогу малому бізнесу скоротити затрати часу й ресурсів на облік та контроль, водночас підвищуючи рівень фінансової дисципліни й довіри до опублікованих даних.

Отже, правова та нормативна база фінансової звітності є важливим чинником ефективного управління малим підприємством, що сприяє не лише формальному виконанню вимог, але й надає можливість для всебічного аналізу та ухвалення зважених управлінських рішень.

На основі цього виникає актуальна потреба у вдосконаленні організації облікових процесів, систематизації методів подання інформації у фінансовій звітності та здійсненні її якісного аудиту, що докладно буде розглянуто в наступному розділі.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ОБЛІКОВИХ ДАНИХ У ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ; ЇЇ АУДИТ ТА АНАЛІЗ

2.1 Методика ведення бухгалтерського обліку та прикладні аспекти організації складання фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»

Ефективність діяльності сучасного малого підприємства в умовах динамічного та часто нестабільного ринкового середовища України у період 2020–2026 років безпосередньо залежить від якості його системи інформаційного забезпечення та бухгалтерського обліку. Методологічна основа бухгалтерського обліку на малому приватному підприємстві «НЕКТАР» визначається його організаційно-правовим статусом, сферою діяльності та галузевими особливостями, що закріплені в установчих документах суб'єкта господарювання. Згідно зі Статутом, МПП «НЕКТАР» діє як юридична особа з окремим майном, самостійним балансом та розрахунковими рахунками в банківських установах, що є основою для здійснення принципу автономії в бухгалтерському обліку. Оскільки засновниця Ольга Йосипівна Агоста сформувала статутний капітал у розмірі 2 600 гривень виключно за рахунок грошових внесків, підприємство класифікується як мікропідприємство за ознаками Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Додаток А; 57]. Цей статус має значний вплив на вибір методів бухгалтерського обліку, що дозволяє застосовувати спрощену систему обліку та узагальнення бухгалтерської інформації.

Прикладні аспекти формування методики ведення бухгалтерського обліку на МПП «НЕКТАР» безпосередньо пов'язані із галузевою специфікою роздрібної торгівлі та невеликим масштабом діяльності, що підтверджується структурою задіяних синтетичних рахунків у програмі MASTER: Бухгалтерія. Аналіз балансових даних підприємства свідчить про те, що ключове місце у структурі активів посідають оборотні кошти, динаміка яких повністю визначає зміни валюти балансу.

Найбільш капіталомістким елементом є матеріальні запаси, акумульовані переважно на рахунку 28 «Товари» (рядок 1100 «Запаси»); їхня вартість зазнала скорочення з 306,8 тис. грн на початок 2025 року до 263,8 тис. грн на кінець звітного періоду, що свідчить про інтенсифікацію товарного обороту. Рух грошових коштів відображається на рахунках 30 «Каса» та 31 «Рахунки в банках» (рядок 1165 «Гроші та їх еквіваленти»), причому спостерігається їхнє критичне вимивання протягом року – з 35,8 тис. грн до всього лише 2,5 тис. грн.

Для обліку необоротних активів задіяно рахунок 10 «Основні засоби», де первісна вартість торговельного обладнання не змінювалася протягом 2023–2025 рр. і становить 8,3 тис. грн. Через стовідсотковий знос, відображений на рахунку 13 «Знос необоротних активів» (8,3 тис. грн), поточна залишкова вартість майна є нульовою, що вказує на глибоке фізичне старіння матеріально-технічної бази.

Особливістю методики обліку наприкінці 2025 року стала акумуляція суми 64,8 тис. грн на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів» (рядок 1170). Окрім цього, суттєво ускладнилася методика контролю розрахунків з дебіторами: хоча заборгованість покупців на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» (рядок 1125) є мінімальною і становить 3,2 тис. грн, основні оборотні кошти відволікаються за рахунком 64 у частині дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом (рядок 1135 зростав протягом трьох років: з 87,4 тис. грн у 2023 році до 94,4 тис. грн у 2024 році та досяг 119,0 тис. грн у 2025 році) та за рахунком 37 «Розрахунки з різними дебіторами» (рядок 1155 «Інша поточна дебіторська заборгованість» підскочив до 65,3 тис. грн на кінець періоду).

Пасивна частина балансу МПП «НЕКТАР» визначає методику відображення джерел фінансування через капітал та поточні зобов'язання. Основним елементом власного капіталу є нерозподілений прибуток, що обліковується на рахунку 44 «Прибутки і збитки» (субрахунок 441 «Прибуток нерозподілений») і продемонстрував поступове накопичення: з 356,3 тис. грн у 2023 році до 376,1 тис. грн у 2024 році та досяг 385,0 тис. грн у 2025 році. При цьому зареєстрований капітал на рахунку 40 «Статутний капітал» залишається

незмінним протягом усього періоду на рівні 2,6 тис. грн, а додатковий капітал на рахунку 42 становить 30,4 тис. грн.

Методика обліку розрахунків за зобов'язаннями відображає значне посилення залежності від зовнішніх контрагентів наприкінці 2025 року. Вона охоплює активне використання рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», де кредиторська заборгованість за товари зросла з 19,8 тис. грн до 25,8 тис. грн. Також задіяно рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами» (зобов'язання перед бюджетом склали 6,5 тис. грн проти 9,1 тис. грн на початок року), рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням» у частині ЄСВ (сума заборгованості зросла з 27,9 тис. грн до 44,5 тис. грн) та рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці» (на кінець року залишок склав 7,5 тис. грн проти 2,3 тис. грн у попередньому періоді). Окрім зазначеного, суттєве навантаження припадає на рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями» (рядок 1190 «Інші поточні зобов'язання»), сума за яким стрімко збільшилася з 1,8 тис. грн до 29,5 тис. грн.

Узагальнюючи прикладні аспекти ведення обліку, можна зробити висновок, що наявна методика в MASTER: Бухгалтерія успішно фіксує всі облікові транзакції, проте виявлені структурні диспропорції (зростання дебіторських боргів бюджету та накопичення заборгованості за соціальним страхуванням й іншими операціями) вимагають від облікової служби посилення претензійної роботи та впровадження модулів щоденного оперативного контролю грошових потоків [Додаток Б; Додаток В].

На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки бухгалтерський облік на таких мікропідприємствах, як МПП «НЕКТАР», виходить за межі суто фіскальної функції, що традиційно полягає лише у правильному розрахунку податкових зобов'язань та поданні звітності до контролюючих органів. Сьогодні облікова система стає важливим стратегічним ресурсом, оскільки надає Засновнику необхідну інформаційну базу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо інвестування капіталу та розподілу прибутку. Такий підхід безпосередньо забезпечує інституційну стійкість підприємства «НЕКТАР», що виражається у його здатності підтримувати стабільний

фінансовий стан, вчасно реагувати на загрози банкрутства та гарантувати безперервність діяльності незалежно від впливу негативних зовнішніх чинників.

Спрощення облікових процедур для таких суб'єктів, як МПП «НЕКТАР», не означає зниження якості контролю, а навпаки – дозволяє зосередити ресурси на ключових показниках ефективності. Дослідження інформаційної бази підприємства виявило динаміку зміни його категоріального статусу в аналізованому періоді.

Протягом 2023–2024 рр. МПП «НЕКТАР» за своїми економічними показниками відповідало критеріям малого підприємства, у зв'язку з чим складало фінансову звітність у складі Балансу (форма № 1-м) та Звіту про фінансові результати (форма № 2-м), що представлено у Додатках В та Г відповідно. Проте стійка тенденція до скорочення обсягів операційної діяльності та зниження чистого доходу від реалізації у 2025 році призвели до переходу суб'єкта господарювання у категорію мікропідприємництва. Це зумовило відповідні зміни у методиці звітування: починаючи з кінця 2025 року, підприємство отримало законне право на подальше спрощення обліку та перехід до складання скороченої фінансової звітності мікропідприємства за формами Балансу (форма № 1-мс) та Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс), які наведені у Додатку Б.

Можливість використовувати спрощений План рахунків та стандарти НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» допомагає підприємству «НЕКТАР» суттєво зменшити витрати на адміністрування, документообіг та утримання апарату управління. Почергове застосування передбачених законодавством спрощених форм (спершу для малих, а згодом для мікропідприємств) суттєво знижує інформаційне навантаження на бухгалтерську службу, оптимізує витрати часу на закриття звітних періодів у програмі MASTER: Бухгалтерія та забезпечує високий рівень прозорості фінансових результатів для власника [44].

Організація облікового процесу на МПП «НЕКТАР» базується на принципах повного господарського розрахунку, самоокупності та

самофінансування. Відповідно до положень розділу 9 Статуту, директор має повноваження самостійно визначати облікову політику та призначати осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку [Додаток А]. З огляду на приватну форму власності засновник може поєднувати функції керівника та бухгалтера, що зумовлює централізовану модель управління. Така організаційна структура забезпечує високу ефективність у прийнятті рішень, оскільки стратегічні рішення щодо оцінки активів та визнання доходів належать до компетенції однієї особи. Однак багатогранний характер діяльності МПП «НЕКТАР», що охоплює будівництво, транспортні послуги та торгівлю паливом і ліками, вимагає впровадження детального аналітичного обліку. Це необхідно для того, щоб навіть у рамках спрощеного синтетичного обліку керівництво могло розрахувати собівартість кожного окремого виду послуг та визначити їхню фактичну рентабельність.

Методика обліку необоротних активів на підприємстві орієнтована на забезпечення збереження майна та коректне нарахування амортизації. Оскільки МПП «НЕКТАР» має право володіти нерухомістю та спеціалізованою технікою, бухгалтерська служба застосовує переважно прямолінійний метод нарахування зносу, що забезпечує рівномірне включення витрат до собівартості протягом терміну корисного використання об'єктів. Слід зауважити, що в умовах цифрової трансформації економіки останніх років, підприємство активно впроваджує в обліковий процес сучасні комп'ютерні технології. Використання українських програмних продуктів для автоматизації (наприклад, MASTER: Бухгалтерія) дає змогу здійснювати безперервний контроль руху запасів та грошових коштів [64, с. 60]. Це є особливо важливим для торговельної діяльності, оскільки швидкість обороту активів безпосередньо впливає на показники ліквідності, що відображаються у Балансі.

Прикладні аспекти методики обліку запасів на МПП «НЕКТАР» базуються на принципах П(С)БО 9. Оцінка вибуття запасів здійснюється за методом середньозваженої собівартості або FIFO, що дозволяє достовірно відображати вплив коливань ринкових цін на фінансовий результат. З огляду на те, що

діяльність компанії включає виробництво сільськогосподарської та харчової продукції, облік виробничих витрат здійснюється із застосуванням рахунків 8-го класу або за спрощеною методикою, яка передбачає групування всіх витрат суто за їхніми економічними елементами. Важливим елементом методики є алгоритм розподілу загальновиробничих витрат, який на МПП «НЕКТАР» адаптований до умов багатогалузевого бізнесу. Для точного розрахунку собівартості в таких складних галузях, як будівництво промислових об'єктів, витрати розподіляються пропорційно до обраної бази – наприклад, суми прямих витрат або обсягу отриманої виручки[30, с. 91]. Такий підхід допомагає уникнути викривлення даних про реальну вартість робіт на підприємстві.

Таблиця 2.1

**Етапи формування облікової інформації для фінансової звітності
МПП «НЕКТАР»**

Етап процесу	Зміст методичних та організаційних робіт	Відповідальна особа за Статутом
Документування	Складання та перевірка первинних документів за всіма видами діяльності (торгівля, будівництво, ЗЕД)	Директор / Бухгалтер
Реєстрація	Накопичення даних у реєстрах спрощеного Плану рахунків із використанням автоматизованих систем	Бухгалтер
Верифікація	Проведення обов'язкової інвентаризації активів (будівель, пального, товарів) та зобов'язань	Інвентаризаційна комісія
Узагальнення	Формування показників Балансу та Звіту про фінансові результати за формами № 1-мс та № 2-мс	Директор (Засновник)

Джерело: складено автором на основі аналізу Статуту МПП «НЕКТАР» [Додаток А]

Операції, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю, посідають особливе місце в системі бухгалтерського обліку МПП «НЕКТАР». Статутне право на здійснення експорту та імпорту товарів і послуг зумовлює необхідність застосування норм НП(С)БО 21 щодо обліку валютних операцій. Ця методика передбачає відображення активів, заборгованості та операцій в іноземній валюті з одночасним їх перерахуванням в українську валюту за курсом НБУ.

Виникнення курсових різниць за монетарними статтями вимагає їх чіткої класифікації у складі інших доходів або витрат у Звіті про фінансові результати. Це забезпечує повноту відображення фінансових наслідків зовнішньоекономічної діяльності підприємства, що є важливим для засновника при прийнятті рішень щодо подальшого інвестування капіталу в міжнародні проекти [7, с. 9; 36, с. 71].

Процес підготовки фінансової звітності МПП «НЕКТАР» підсумовує результати господарської діяльності за звітний період. В його основі лежить принцип нарахування, згідно з яким доходи та витрати відображаються в обліку в момент їх виникнення, а не в момент фактичного руху грошових коштів. Перед складанням річного звіту обов'язково проводиться інвентаризація, результати якої дають змогу здійснити зіставлення бухгалтерських даних із фактичною наявністю активів. У сучасних умовах велика увага приділяється прозорості звітності в контексті академічної доброчесності та дотримання етичних норм ведення бізнесу. Як зазначають профільні експерти, наприклад, Л. Ловінська, якісна звітність малого бізнесу є критично важливою для отримання банківських кредитів та залучення нових партнерів [29, с. 98]. Для МПП «НЕКТАР» це особливо актуально під час фінансування нових проектів, таких як розширення торговельних майданчиків, розвиток власного виробництва або модернізація технічної бази, що передбачено предметом діяльності підприємства.

Організація обліку на підприємстві також враховує вимоги податкового законодавства. Оскільки МПП «НЕКТАР» діє як самостійний суб'єкт господарювання, його бухгалтерський відділ забезпечує одночасне складання даних як для фінансової звітності, так і для розрахунку податкових зобов'язань. Це реалізується через систему додаткових аналітичних регістрів, які деталізують інформацію про доходи та витрати, що формують базу оподаткування. Такий інтегрований підхід мінімізує ризик розбіжностей у показниках та гарантує прозорість взаємодії з контрольними органами. Використання систем електронного документообігу та кваліфікованого електронного підпису (КЕП)

дозволяє МПП «НЕКТАР» оперативно подавати звітність до податкової служби, значно скорочуючи час на технічну обробку даних [16, с. 53].

Економічна доцільність обраної методики на МПП «НЕКТАР» підтверджується здатністю системи швидко адаптуватися до змін у сферах діяльності, передбачених статутом компанії. Гнучкість облікової політики забезпечує стабільність та порівнянність показників за різні звітні періоди, незалежно від специфіки здійснюваних операцій (торгівля, надання послуг тощо). Така організація облікового процесу дозволяє власнику отримувати оперативну та змістовну інформацію про чистий прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства після відшкодування матеріальних витрат та виконання податкових зобов'язань. Отже, обрана методика виступає не лише інструментом закріплення господарських фактів, а й фундаментальною базою для проведення фінансового аналізу та зовнішнього аудиту, саме це забезпечує високу якість інформаційного забезпечення управлінських рішень [42, с. 12; 62].

Методологія та організація бухгалтерського обліку на МПП «НЕКТАР» обумовлені його статусом мікропідприємства, що дозволяє ефективно поєднувати спрощені процедури з високою інформативністю звітності. Застосування спрощеного Плану рахунків [21] та фінансової звітності за формами № 1-мс і № 2-мс [43] у поєднанні з використанням сучасного програмного забезпечення (MASTER: Бухгалтерія) забезпечує оперативність обробки даних та мінімізацію витрат на управління. Ключовою особливістю облікової системи підприємства є її висока адаптивність до багатoproфільної діяльності – від торгівлі та будівництва до зовнішньоекономічних операцій, що реалізується через розгалужену систему аналітичного обліку та чіткі алгоритми розподілу витрат. Централізована модель управління, де функції керівника та бухгалтера можуть зосереджуватися в одній особі, сприяє швидкому прийняттю стратегічних рішень на основі даних про чистий прибуток та реальну рентабельність послуг. Впровадження електронного документообігу та використання КЕП гарантують прозорість взаємодії з державними органами та своєчасність податкового звітування. Таким чином, обрана методика обліку на

МПП «НЕКТАР» трансформується з інструменту фіксації господарських фактів у фундаментальну базу для фінансового аналізу та аудиту, забезпечуючи інституційну стійкість підприємства та створюючи надійне підґрунтя для залучення інвестицій і подальшого розвитку бізнесу в динамічних ринкових умовах [42, с. 86; 62].

2.2 Організація і методика аудиту фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»

Процес організації та методики проведення аудиту фінансової звітності в Україні завжди мав особливу значущість, оскільки аудиторський висновок традиційно виступає ключовим показником достовірної інформації для зовнішніх та внутрішніх користувачів. Для МПП «НЕКТАР», яке функціонує на підставі Статуту [Додаток А] та принципу повного самозабезпечення, аудит фінансової звітності є не лише інструментом контролю, а й засобом для мінімізування ризиків у прийнятті управлінських рішень [1, с. 17]. Організаційний етап аудиту на підприємстві починається з детального вивчення юридичного статусу та установчих документів, зокрема оновленим Статутом підприємства з 2020 року. Ключовим завданням підготовчого етапу є ідентифікація засновника, якою виступає громадянка України – Агоста Ольга Йосипівна. Особлива увага приділяється перевірці формування та розміру статутного капіталу: згідно з установчими документами він становить 2600 гривень і сформований виключно грошовими коштами. Отримання цих базових даних є критично важливим, оскільки вони дозволяють аудитору об'єктивно оцінити реальний масштаб фінансово-господарської діяльності підприємства та встановити рівень суттєвості для планування подальших аудиторських процедур.

В умовах європейської інтеграції та воєнного стану вітчизняна система аудиту протягом останніх років пройшла шлях докорінної адаптації. Сучасна теоретична думка наголошує на тому, що аудит малих форм господарювання не повинен бути надмірно обтяжливим, проте має забезпечувати високу рівень

контролю даних. Особливістю мікропідприємств, до яких відноситься і МПП «НЕКТАР», є значна зосередженість в руках обмеженого кола осіб (найчастіше – керівника або власника). Така концентрація повноважень об'єктивно обмежує можливість створення багаторівневої системи внутрішнього контролю, що класифікує середовище компанії як таке, що має високий невід'ємний ризик. Теоретичні розробки останніх років, що набули особливої актуальності останніх років, вказують на доцільність застосування концепції «пропорційності» в аудиті, яка дозволяє адаптувати стандартні процедури до масштабів бізнесу без втрати їх ефективності [66, с. 64-65]. Це означає, що на МПП «НЕКТАР» аудитор фокусується не на формальному тестуванні складних систем контролю, яких фактично не існує через невелику кількість персоналу, а на безпосередній перевірці господарських операцій та первинних документів.

Методика аудиту на МПП «НЕКТАР» повинна враховувати специфіку малого підприємства, де управлінські функції часто поєднуються, а чисельність персоналу обмежена. Наприклад, станом на 2026 рік штат підприємства налічує лише дві особи – директора та продавця. Така структура створює середовище з високим ризиком ігнорування контрольних процедур керівництвом, оскільки адміністративні та контрольні повноваження зосереджені в руках засновника-директора. Аудитор під час перевірки зобов'язаний оцінити систему нарахування та строки виплати заробітної плати, що регламентовані Кодексом законів про працю України [24] та Законом України «Про оплату праці» [18], а також внутрішніми наказами підприємства. Перевірка дотримання графіку виплат (до 22 числа за першу половину місяця та до 7 числа наступного місяця за другу) є невід'ємною частиною аудиту розрахунків з персоналом, що безпосередньо впливає на показники зобов'язань у фінансовій звітності.

Теоретичні та методологічні засади аудиту малих підприємств вказують на те, що через обмеженість ресурсів такі підприємства частіше припускаються ненавмисних помилок у класифікації витрат та оцінці активів. В публікаціях останніх років, присвячених впровадженню Міжнародних стандартів аудиту (МСА – International Standards on Auditing) для менш складних суб'єктів (LCE –

International Standard on Auditing of Less Complex Entities), акцентується увага на неможливості забезпечення класичного розподілу обов'язків [40]. На МПП «НЕКТАР» цей аспект є критично важливим, оскільки директор має значні повноваження щодо розпорядження майном та коштами. Тому методика аудиту в даному випадку зміщується у бік суцільної перевірки найбільш ризикових операцій, натомість вибіркової, що характерно для великих корпорацій.

Основна частина аудиторської перевірки на МПП «НЕКТАР» охоплює аналіз широкого спектра видів діяльності, визначених Статутом: від роздрібної торгівлі та оренди нерухомості до будівельних робіт і операцій із зовнішньої торгівлі. Такий багатoproфільний характер діяльності вимагає від аудитора застосування методики сегментарного аудиту, що дозволяє детально дослідити кожен напрям як окремий об'єкт аналізу. Особлива увага приділяється перевірці власності та оборотності активів. Оскільки активи підприємства формуються за рахунок доходів від реалізації, позик та інвестицій, аудитор повинен підтвердити документи, що підтверджують право власності на будівлі, транспортні засоби та обладнання, які відображені на балансі. Також важливо проаналізувати джерела формування грошових коштів, включаючи позики від третіх осіб, оскільки це напряму впливає на оцінку безперервності діяльності підприємства [8, с. 81].

Розвиток цифрової економіки у 2020-2026 роках також вплинув на методику аудиту, зробивши цифрову грамотність обов'язковою складовою роботи на підприємстві. Навіть для мікропідприємств питання щодо достовірності електронних доказів та захисту комерційної таємниці в цифровому середовищі стає дедалі актуальнішим [16, с. 58]. На МПП «НЕКТАР», згідно зі Статутом, підприємство гарантує нерозголошення конфіденційної інформації, що вимагає від аудитора не лише дотримання фундаментальних етичних принципів (згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів), а й застосування специфічних процедур збереження цифрових даних. Методика перевірки передбачає контроль за безпекою даних у бухгалтерській програмі. Аудитор перевіряє, чи всі записи про операції збереглися у первинному вигляді та чи не

було стороннього втручання в цифрову базу, що використовуються для формування Балансу та Звіту про фінансові результати.

Проведення аудиторських процедур за суттю полягає у зіставленні даних первинних документів із записами у регістрах бухгалтерського обліку та показниками фінансової звітності. На МПП «НЕКТАР» аудит виторгу від реалізації має повинен здійснюватися на основі перевірки дотримання правил торгівлі та наявності відповідних ліцензій на конкретні види діяльності, якщо це передбачено законом. Враховуючи, що фінансовий рік збігається з календарним, аудитор проводить інвентаризацію залишків товарів та розрахунків станом на 31 грудня. Методика перевірки також включає аналіз розподілу прибутку, який відповідно до Статуту, самостійно розпоряджається засновник після сплати всіх податків. Це дозволяє підтвердити правильність формування власного капіталу та виплати дивідендів, розмір яких визначається власником [28, с. 403].

Важливим елементом методики є ретельна оцінка юридичних ризиків та зобов'язань, що базується на принципі майнової відокремленості. Підприємство несе відповідальність за своїми боргами всім належним майном, проте не відповідає за особисті зобов'язання засновника. Аудиторська перевірка спрямована на виявлення прихованих зобов'язань або застав, що можуть загрожувати фінансовій стабільності суб'єкта в довгостроковій перспективі. Крім того, враховуючи право підприємства на здійснення зовнішньоекономічної діяльності, зокрема імпорту та експорту товарів, методика аудиту повинна включати перевірку правильності валютних операцій та відображення курсових різниць згідно з вимогами НП(С)БО 21, що є критичним для достовірності звітності в теперішніх умовах коливань валютного ринку.

Для систематизації процесу аудиту на підприємстві доцільно використовувати структурований підхід до перевірки ключових ділянок обліку, що відображено у наступній таблиці.

Таблиця 2.2

**План-графік аудиторської перевірки фінансової звітності МПП
«НЕКТАР»**

Етап аудиту	Об'єкт перевірки	Ключові аудиторські процедури	Джерело інформації
Організаційний	Установчі документи, облікова політика	Ознайомлення зі Статутом, перевірка реєстраційних даних (ЄДРПОУ 13590948), оцінка системи внутрішнього контролю.	Статут, витяги з державних реєстрів, накази Директора
Аудит активів	Основні засоби, запаси, грошові кошти	Перевірка права власності на майно, підтвердження залишків на банківських рахунках, участь в інвентаризації товарів.	Оборотні відомості, акти інвентаризації, виписки банку
Аудит капіталу та зобов'язань	Статутний капітал, кредиторська заборгованість	Підтвердження внесків засновника (2600 грн), перевірка договорів позик та кредитів, аналіз розрахунків з бюджетом.	Рахунки 40, 63, 64, 68, кредитні договори
Аудит доходів та витрат	Виторг від реалізації, собівартість, заробітна плата	Перевірка нарахування зарплати згідно зі штатом (2 особи), аналіз дотримання строків виплат (накази №1, №2), підтвердження собівартості.	Накази по штату, табелі обліку часу, рахунки 70, 90
Завершальний	Форми фінансової звітності	Зіставлення балансу та звіту про прибутки і збитки, формування аудиторського висновку про достовірність звітності.	Баланс (ф. №1-мс), Звіт про фінансові результати (ф. №2-мс)

Джерело: сформовано автором на основі [20]

Завершальний етап аудиторської перевірки МПП «НЕКТАР» полягає у системному зведенні отриманих доказів та узагальненні результатів усіх проведених процедур. На цій стадії аудитор аналізує виявлені відхилення та їх вплив на загальну картину фінансового стану підприємства. Враховуючи необхідність забезпечення належного аналітичного рівня роботи, особлива увага приділяється дотриманням чинних стандартів бухгалтерського обліку та нормативно-правового регулювання України. У разі виявлення суттєвих помилок, керівництву надаються рекомендації щодо їх усунення. Кінцевим продуктом є аудиторський звіт, який надає впевненість користувачам у тому, що

фінансова звітність МПП «НЕКТАР» у всіх суттєвих аспектах відображає реальний стан справ, що є критично важливим для забезпечення прозорості бізнесу та його подальшого розвитку [56].

Організація та методика аудиту фінансової звітності МПП «НЕКТАР» є результатом ретельного пристосування професійних механізмів до специфічних умов діяльності таких підприємств у контексті європейської інтеграції та воєнного стану [29, с. 106]. Застосування концепції «пропорційності» дозволило трансформувати складні процедури на ефективний інструмент для безпосередньої перевірки господарських операцій, що є надзвичайно важливим за умов високого невід'ємного ризику та концентрацію управлінських повноважень у руках засновника-директора. Урахування викликів цифрової економіки та вимог щодо цілісності електронних реєстрів бухгалтерського обліку підтвердило здатність аудиту відповідати сучасним стандартам безпеки та конфіденційності. Підсумковий аудиторський звіт не тільки підтверджує достовірність фінансових показників МПП «НЕКТАР» у всіх важливих аспектах, а й виступає стратегічним інструментом для мінімізації управлінських ризиків, гарантуючи прозорість бізнесу та його стійкість у динамічному ринковому середовищі України.

2.3 Аналіз фінансової звітності на МПП «НЕКТАР»: організація та методичні підходи

Організація аналітичної роботи на МПП «НЕКТАР» є завершальним етапом бухгалтерсько-аналітичного циклу, що дозволяє перетворити дані фінансової звітності на ефективні управлінські рішення. У сучасних ринкових умовах, що характеризуються високим рівнем невизначеності внаслідок наслідків повномасштабного вторгнення та інфляційних процесів, роль фінансового аналізу для мікропідприємств набуває надважливого значення. Правове поле діяльності підприємства визначається Цивільним та Податковим кодексами України [51], Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV [56]. Для підприємства, яке діє на

засадах самофінансування, закріплених у її Статуті, та повної економічної відповідальності регулярна оцінка фінансового стану є єдиним механізмом забезпечення платоспроможності. Комплекс аналітичних інструментів, що використовується підприємством, пристосований до форми спрощеної звітності (форми № 1-мс та № 2-мс), яку суб'єкт господарювання подає відповідно до положень НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [44].

Подальше дослідження фінансового стану МПП «НЕКТАР» базується на аналізі даних фінансової звітності підприємства за період з 2023 по 2025 роки, інформаційна структура якої змінювалася відповідно до трансформації його статусу.

Оскільки у 2023 та 2024 роках суб'єкт господарювання відповідав параметрам малого підприємства, інформаційною базою аналізу за цей період слугують Баланс (форма № 1-м) та Звіт про фінансові результати (форма № 2-м), наведені у Додатках В та Г. Водночас, через скорочення масштабів діяльності та падіння обсягів продажів, у 2025 році відбувся перехід МПП «НЕКТАР» до категорії мікропідприємництва, що зумовило складання спрощеної звітності за формами № 1-мс та № 2-мс [Додаток Б].

Залучення цих документів у їхній історичній послідовності дозволяє здійснити комплексний горизонтальний і вертикальний аналіз, спрямований на виявлення ключових тенденцій розвитку підприємства, оцінку структури його активів і джерел фінансування, а також визначення показників ефективності господарської діяльності. Зважаючи на те, що аналітична функція на МПП «НЕКТАР» зосереджена виключно в руках керівника, оцінка фінансових індикаторів має спрощений характер, проте залишається достатньо інформативною для підтримки прийняття ефективних управлінських рішень.

Огляд динаміки фінансових показників свідчить про наявність негативних тенденцій у розвитку підприємства за досліджуваний період. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції зменшився з 803,4 тис. грн у 2023 році до 593,4 тис. грн у 2025 році, що дорівнює скороченню на 26,1%. Основними причинами такого падіння є зниження купівельної спроможності населення, зміна структури

попиту та загальний економічний спад, зумовлений наслідками воєнних дій [29, с. 92]. При цьому скорочення собівартості реалізації відбувалося випереджаючими темпами порівняно зі зменшенням доходів: цей показник знизився на 27,24% (або на 134,50 тис. грн) – з 493,8 тис. грн у 2023 році до 359,3 тис. грн у 2025 році. Це свідчить про спроби підприємства адаптуватися до нових несприятливих умов шляхом оптимізації та жорсткого контролю прямих витрат.

Однак, попри ефективне стримування собівартості, кінцева результативність діяльності зазнала суттєвого деструктивного впливу через накопичення інших операційних навантажень компанії. Як наслідок, ці заходи виявилися недостатніми для підтримання попереднього рівня рентабельності, а чистий прибуток підприємства скоротився більш ніж у чотири рази (на 77,47% або на 30,60 тис. грн): з 39,5 тис. грн у 2023 році до 8,9 тис. грн у 2025 році [8, с. 280].

Для узагальнення основних тенденцій доцільно представити ключові показники діяльності у вигляді таблиці.

Таблиця 2.3

Динаміка основних фінансових показників МПП «НЕКТАР» за 2023-2025 рр.

Показник	2023	2024	2025	Відхилення 2025 до 2024		Відхилення 2025 до 2023	
				тис. грн.	у %	грн.	у %
Чистий дохід, тис. грн	803,4	739,6	593,4	-146,20	-19,77	-210,00	-26,14
Собівартість, тис. грн	493,8	441,7	359,3	-82,4	-18,66	-134,50	-27,24
Чистий прибуток, тис. грн	39,5	19,8	8,9	-10,9	-55,05	-30,60	-77,47
Активи, тис. грн	487,7	470,0	531,8	61,8	13,15	44,10	9,04
Власний капітал, тис. грн	389,3	409,1	418,0	8,9	2,18	28,7	7,37

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності МПП «НЕКТАР» ЗА 2023-2025 [Додаток Б, Додаток В, Додаток Г]

Слід зазначити, що у зв'язку з переходом МПП «НЕКТАР» у 2025 році на складання скороченої фінансової звітності мікропідприємства за формою № 2-

мс, офіційна звітність (Додаток Б) не містить окремого виділеного рядка для відображення собівартості реалізації, а акумулює всі операційні витрати у зведеному рядку 2285 «Разом витрати». З метою збереження сумісності, порівнянності та однорідності аналітичних даних у Таблиці 2.3 за три досліджувані роки, автором, окрім офіційних звітних форм, було додатково залучено та використано внутрішні облікові реєстри підприємства, а саме відомості оборотів за рахунками обліку витрат (зокрема, дебетові обороти за рахунком 90 «Собівартість реалізації» у кореспонденції з рахунком 28 «Товари»). Це дозволило детально виокремити чистий показник собівартості за 2025 рік у розмірі 359,3 тис. грн та забезпечити високу точність проведення аналізу.

Аналіз структури активів МПП «НЕКТАР» свідчить про повне переважання оборотних засобів, що безпосередньо обумовлено специфікою його діяльності у сфері роздрібної торгівлі. Необоротні активи у звітному періоді повністю дорівнюють нулю, оскільки наявні основні засоби первісною вартістю 8,3 тис. грн є на 100% амортизованими. Це підтверджує повну відсутність капітальних інвестицій у їх оновлення протягом досліджуваних років, що пов'язано із намаганням менеджменту мінімізувати витрати в умовах загальнооекономічної дестабілізації.

Як наслідок, увесь ресурсний потенціал суб'єкта господарювання зосереджений в оборотних активах, динаміка яких повністю визначає рух валюти балансу. За даними таблиці 2.3, загальна вартість активів підприємства зазнала коливань: у 2023 році вона становила 487,7 тис. грн, у 2024 році зменшилася до 470,0 тис. грн, а на кінець 2025 року зросла до 531,8 тис. грн. Таким чином, у 2025 році майно підприємства збільшилося на 13,15% (або на 61,8 тис. грн) порівняно з попереднім роком, а відносно базового 2023 року приріст склав 9,04% (або 44,10 тис. грн).

Особливу увагу при аналізі компонентів майна варто приділити динаміці дебіторської заборгованості, стрімке зростання якої зафіксовано наприкінці 2025 року. Її сукупний обсяг збільшився з 114,2 тис. грн у 2024 році до 187,5 тис. грн

у 2025 році (абсолютний приріст склав 73,3 тис. грн), переважно через накопичення розрахунків з бюджетом та іншої поточної дебіторської заборгованості. Така тенденція вказує на ускладнення розрахункових процесів із покупцями та затримки в отриманні грошових коштів, викликані негативними наслідками воєнного стану [29].

Через це значна частина оборотного капіталу підприємства тимчасово вилучається з реального господарського обороту, що негативно позначається на його платоспроможності. Попри те, що загальний обсяг активів зріс до 531,8 тис. грн, це збільшення не забезпечило припливу реальної ліквідності. Навпаки, залишок грошей та їх еквівалентів на рахунках МПП «НЕКТАР» критично зменшився – з 19,6 тис. грн у 2024 році до всього лише 2,5 тис. грн наприкінці 2025 року, що свідчить про серйозне погіршення фінансової гнучкості суб'єкта господарювання.

Для детальнішого розуміння того, за рахунок яких джерел фінансувалися зазначені зміни в структурі майна та як вони вплинули на загальну фінансову стійкість підприємства, необхідно дослідити динаміку власного та залученого капіталу. Особливого значення в межах цієї оцінки набуває розрахунок відносних показників автономії та фінансового ризику, які дозволяють визначити ступінь залежності бізнесу від зовнішніх зобов'язань. Рух складових пасиву та відповідні аналітичні коефіцієнти систематизовано і представлено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз структури джерел формування майна та показників фінансової стійкості МПП «НЕКТАР»

№ з/п	Показник	2024	2025	Нормативне значення	Відхилення 2025 до 2024	
					абсолютне	у %
1	Власний капітал, тис. грн	409,1	418,0	-	8,9	2,18

Продовження таблиці 2.4

2	Заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	19,8	25,8	-	6,0	30,3
3	Короткострокові зобов'язання, тис. грн	60,9	113,8	-	52,9	86,86
4	Загальний капітал, тис. грн	470,0	531,8	-	61,8	13,15
5	Коефіцієнт фінансової автономії	0,87	0,79	0,5	-0,08	-
6	Коефіцієнт фінансової незалежності	0,91	0,83	0,6	-0,08	-
7	Коефіцієнт фінансового ризику	0,15	0,27	0,2	0,12	-

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності МПП «НЕКТАР» за 2025 [Додаток Б]

Результати проведеного аналізу структури джерел формування майна МПП «НЕКТАР» свідчать про збереження стабільно високого рівня фінансової автономії, що виступає фундаментальним фактором забезпечення стабільності підприємства в умовах мінливого ринкового середовища. Переважання власного капіталу в загальній структурі пасивів підтверджує той факт, що суб'єкт господарювання фінансує операційну діяльність переважно за рахунок внутрішніх ресурсів, мінімізуючи залучення позикових коштів.

Значення коефіцієнта фінансової автономії на кінець 2025 року хоч і знизилося на 0,08, проте залишається на високому рівні 0,79, що свідчить про те, що 79% майна компанії сформовано за рахунок власних джерел. Це формує надійний захисний механізм від зовнішніх капітальних коливань та мінімізує залежність від кредиторів. Розрахований коефіцієнт фінансової незалежності на рівні 0,83 додатково підкреслює стійкість балансу та здатність підприємства залучати товарні кредити без втрати контролю над операційними процесами.

Проте, незважаючи на позитивні параметри автономії, зафіксоване стрімке зростання поточних зобов'язань на 86,86% створює диспропорції у фінансовій структурі пасивів. Збільшення короткострокового боргу з 60,9 тис. грн до 113,8

тис. грн сигналізує про виникнення додаткового витратного тиску та можливе уповільнення темпів розрахунків з постачальниками.

Особливе занепокоєння викликає коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля), який зріс на 0,12 – з 0,15 у 2024 році до 0,27 у 2025 році. Таким чином, показник перевищив встановлене внутрішнє нормативне значення (0,2), що свідчить про збільшення фінансового навантаження на кожну гривню власного капіталу підприємства та вимагає від керівництва негайного переходу до більш жорсткої платіжної дисципліни. На тлі падіння рентабельності продажів та зростання витрат на операційну діяльність, кожне ухвалене управлінське рішення має супроводжуватися моніторингом внутрішніх резервів ефективності, що дозволить підприємству оперативно адаптуватися до викликів воєнної економіки.

Важливим аспектом подальшої оцінки є деталізація платоспроможності, оскільки накопичення дебіторської заборгованості у 2025 році на тлі вимивання абсолютно ліквідних грошових коштів погіршує якість оборотних коштів. Для мінімізації касових розривів МПП «НЕКТАР» потребує впровадження системного планування грошових потоків. Оцінка минулих результатів у сучасних реаліях господарювання має поєднуватися з превентивним аналізом структури майна та джерел його покриття. З метою комплексного узагальнення виявлених тенденцій, оцінки динаміки питомої ваги кожного елемента активів і пасивів та встановлення їх безпосереднього впливу на загальну валюту балансу, доцільно виконати всебічний вертикально-горизонтальний аналіз. Для реалізації цього завдання розглянемо розширену систему аналітичних індикаторів, які детально згруповано та представлено у таблиці 2.5.

Детальний аналіз даних агрегованого балансу підтверджує розширення майнового потенціалу МПП «НЕКТАР» протягом досліджуваного періоду на 13,15%, що в абсолютному вимірі забезпечило приріст активів на 61,8 тис. грн. Проте внутрішня трансформація структури активів вказує на суттєве погіршення їхньої загальної якості та мобільності.

Таблиця 2.5

**Загальна оцінка фінансового стану за показниками агрегованого
балансу МПП «НЕКТАР» за 2025 р.**

Показники	Абсолютне значення, (тис. грн)		Питома вага, (%)		Відхилення (+/-)			
	на початок періоду	на кінець періоду	на початок періоду	на кінець періоду	в абсолютних величинах	у питомій вазі	у % на початок періоду	у % до зміни підсумку балансу
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Активи								
Оборотні активи	470	531,8	100	100	61,8	0	13,15	100
- запаси	306,8	263,8	65,28%	49,61%	-43	-15,67%	-14,02	-69,58
- дебіторська заборгованість	114,1	187,5	24,28%	35,26%	73,4	10,98%	64,33	118,77
- грошові кошти	35,8	2,5	7,62%	0,47%	-33,3	-7,15%	-93,02	-53,88
- витрати майбутніх періодів	0,0	64,8	0,0%	12,18	64,8	12,18	-	104,85
- інші оборотні активи	13,3	13,2	2,83%	2,48%	-0,1	-0,35%	-0,75	-0,16
Баланс	470	531,8	100%	100%	61,8	0,0%	13,15	100,00
Пасиви								
Власний капітал	409,1	418	87,04%	78,60%	8,9	-8,44%	2,18	14,40
Поточні зобов'язання	60,9	113,8	12,96%	21,40%	52,9	8,44%	86,86	85,60
- кредиторська заборгованість	19,8	25,8	4,21%	4,85%	6	0,64%	30,30	9,71
- інші поточні зобов'язання	41,1	88	8,74%	16,55%	46,9	7,81%	114,11	75,89
Баланс	470	531,8	100%	100%	61,8	0,0%	13,15	100,00

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності МПП «НЕКТАР» за 2025 [Додаток Б]

Ключова динаміка приросту була сформована не за рахунок накопичення реальних грошових ресурсів, а внаслідок відволікання капіталу в дебіторську заборгованість, яка зросла на 73,4 тис. грн, та появи у структурі майна витрат майбутніх періодів в обсязі 64,8 тис. грн. При цьому обсяг найбільш ліквідних коштів підприємства скоротився на 33,3 тис. грн, тобто на 93,02% відносно початку періоду. Це свідчить про серйозне зниження абсолютної платоспроможності, оскільки на кінець 2025 року грошові кошти склали критичні 0,47% у структурі майна. Позитивним моментом є лише оптимізація

виробничих запасів, які зменшилися на 43,0 тис. грн, що дозволило вивільнити частину ресурсів з іммобілізованого стану.

У пасивній частині агрегованого балансу спостерігаються процеси, які підтверджують зростання фінансового навантаження на бізнес. Хоча абсолютна величина власного капіталу капіталізувалася на 8,9 тис. грн за рахунок накопичення нерозподіленого прибутку, його питома вага в загальній структурі джерел знизилася на 8,44 пункти і склала 78,60%. Цей спад відбулося на тлі стрімкого нарощування поточних зобов'язань, які збільшилися на 52,9 тис. грн (або на 86,86%), зайнявши 21,40% у структурі пасивів. Головним драйвером цього процесу стало зростання інших поточних зобов'язань на 46,9 тис. грн. Подібна тенденція свідчить про те, що фінансування поточного приросту активів здійснювалося переважно за рахунок відтермінування внутрішніх платежів, що в умовах макроекономічної нестабільності суттєво підвищує ризики втрати фінансової стійкості.

Загалом, оцінюючи майновий стан МПП «НЕКТАР» за результатами горизонтально-вертикального аналізу, можна зробити висновок, що підприємство зберігає базову незалежність завдяки солідному внеску власного капіталу, проте стикається із серйозними операційними викликами. Звуження обсягів чистого доходу та обмеженість вільних грошових коштів вимагають перегляду політики управління елементами оборотного капіталу.

Оскільки запаси залишаються найменш мобільною частиною активів, а їхня частка в балансі є досить вагомою (49,61% на кінець 2025 року), виникає об'єктивна необхідність оцінити не просто їхній рух, а ефективність та прибутковість їхнього використання в процесі торгівлі. Для виявлення внутрішніх резервів відновлення доходів та детального вивчення віддачі від сформованих матеріальних ресурсів, доцільно провести факторний аналіз ефективності їхнього функціонування. З цією метою розглянемо динаміку показників рентабельності матеріальних потоків, які детально відображено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Аналіз рентабельності запасів МПП «НЕКТАР»

Показник	2024	Умовний показник	2025	Відхилення 2025 до 2024	
				тис. грн.	у %
Чистий прибуток, тис. грн	19,8	8,9	8,9	-10,9	-55,05
Середньорічна вартість запасів, тис. грн	297,3	297,3	285,3	-12	-4,04
Коефіцієнт прибутковості запасів	0,067	0,030	0,031	-0,036	-53,73

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності та балансу МПП «НЕКТАР» з 2024 по 2025 [Додаток Б, Додаток В]

$$\Delta \Phi_{\pi} = 0,030 - 0,067 = -0,037$$

$$\Delta \Phi_{\text{св}} = 0,031 - 0,030 = 0,001$$

$$\Delta \sum \Phi = -0,037 + 0,001 = -0,036$$

У результаті аналізу рентабельності запасів МПП «НЕКТАР» встановлено, що у 2025 році ефективність їх використання знизилася порівняно з 2024 роком. Коефіцієнт прибутковості запасів зменшився з 0,067 до 0,031, тобто на 0,036. Це означає, що якщо у 2024 році кожна гривня, вкладена в запаси, приносила підприємству 6,7 коп. чистого прибутку, то у 2025 році – лише 3,1 коп., що на 3,6 коп. менше.

Факторний аналіз за методом ланцюгових підстановок показав, що основною причиною такого зниження стало скорочення чистого прибутку, негативний вплив якого на результативний показник становив -0,037. Водночас зменшення середньорічної вартості запасів дещо компенсувало це падіння і позитивно вплинуло на загальну рентабельність (+0,001), проте цього виявилось недостатньо для нівелювання деструктивного впливу зниження чистих прибутків. Отже, у 2025 році підприємство використовувало матеріальні запаси менш ефективно, ніж у попередньому році, що призвело до істотного зменшення обсягу прибутку, отриманого з кожної гривні вкладених у запаси коштів.

Для того щоб визначити конкретні чинники такого спаду та з'ясувати, які саме елементи операційної діяльності та мобільних засобів спричинили найбільший фінансовий тиск на загальну прибутковість компанії, необхідно провести детальний аналіз ефективності використання всього оборотного капіталу суб'єкта господарювання. Глибоке дослідження інших елементів мобільних активів дозволить керівництву виявити зони низької автовіддачі ресурсів та сформувати дієву програму оптимізації. Розрахунок змін у складі, структурі та динаміці прибутковості оборотних коштів підприємства за досліджуваний період систематизовано і представлено в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз рентабельності оборотних активів МПП «НЕКТАР»

Показник	2024	Умовний показник	2025	Відхилення 2025 до 2024	
				тис. грн.	у %
Чистий прибуток, тис. грн	19,8	8,9	8,9	-10,9	-55,05
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	474,45	474,45	509,75	35,3	7,44
Коефіцієнт прибутковості оборотних активів	0,0417	0,0188	0,0175	-0,0242	-58,03

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності та балансу МПП «НЕКТАР» з 2024 по 2025 [Додаток Б, Додаток В]

$$\Delta \Phi_{\pi} = 0,0188 - 0,0417 = -0,0229$$

$$\Delta \Phi_{\text{св}} = 0,0175 - 0,0188 = -0,0013$$

$$\Delta \sum \Phi = -0,0229 + (-0,0013) = -0,0242$$

У результаті аналізу рентабельності оборотних активів МПП «НЕКТАР» встановлено, що у 2025 році ефективність їх використання знизилася порівняно з 2024 роком. Коефіцієнт прибутковості оборотних активів зменшився з 0,0417 до 0,0175, тобто на 0,0242 пункту. Це свідчить про те, що у 2024 році кожна гривня, вкладена в оборотні активи, приносила підприємству 4,17 коп. чистого

прибутку, тоді як у 2025 році – лише 1,75 коп. Факторний аналіз показав, що найбільший негативний вплив на зміну результативного показника мало зменшення чистого прибутку, вплив якого становив -0,0229. Крім того, збільшення середньорічної вартості оборотних активів на 35,30 тис. грн також спричинило зниження рентабельності на 0,0013 пункту. Сукупний вплив зазначених факторів зумовив загальне зменшення коефіцієнта прибутковості оборотних активів на 0,0242. Отже, у 2025 році підприємство менш ефективно використовувало оборотні активи, оскільки кожна гривня, вкладена в них, приносила менше прибутку, ніж у попередньому році.

Оскільки раніше виявлене зменшення матеріальних запасів мало б позитивно вплинути на загальну мобільність майна, ключовою деструктивною причиною падіння прибутковості оборотного капіталу є іммобілізація фінансових ресурсів у розрахунках з покупцями та бюджетом. За умов воєнного стану та зниження купівельної спроможності населення відбувається значне «зависання» оборотних коштів у формі заборгованості контрагентів, що суттєво знижує загальну якість та ліквідність капіталу підприємства. Для вивчення динаміки ефективності використання залученого капіталу покупців та оцінки коефіцієнта його прибутковості, розглянемо систему індикаторів, які детально згруповано у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз рентабельності дебіторської заборгованості МПП «НЕКТАР»

Показник	2024	Умовний показник	2025	Відхилення 2025 до 2024	
				тис. грн.	у %
Чистий прибуток, тис. грн	19,8	8,9	8,9	-10,9	-55,05
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості, тис. грн	107,85	107,85	151,0	43,15	40,01
Коефіцієнт прибутковості дебіторської заборгованості	0,1836	0,0225	0,0589	-0,1247	-67,92

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності та балансу МПП «НЕКТАР» з 2024 по 2025 [Додаток Б, Додаток В]

$$\Delta \Phi_{\pi} = 0,0225 - 0,1836 = -0,1611$$

$$\Delta \Phi_{\text{св}} = 0,0589 - 0,0225 = 0,0364$$

$$\Delta \sum \Phi = -0,1611 + 0,0364 = -0,1247$$

У результаті аналізу рентабельності дебіторської заборгованості МПП «НЕКТАР» встановлено, що у 2025 році ефективність її використання знизилася порівняно з 2024 роком. Коефіцієнт прибутковості дебіторської заборгованості зменшився із 0,1836 до 0,0589, тобто на 0,1247 пункту (або на 67,92%). Це свідчить про те, що у 2024 році кожна гривня, вкладена в дебіторську заборгованість, приносила підприємству 18,36 коп. чистого прибутку, тоді як у 2025 році – лише 5,89 коп., що на 12,47 коп. менше.

Факторний аналіз за методом ланцюгових підстановок показав, що найбільший негативний вплив на зміну результативного показника мало зменшення чистого прибутку, вплив якого становив -0,1611. Крім того, збільшення середньорічної вартості дебіторської заборгованості на 43,15 тис. грн зумовило формальний розрахунковий вплив на рівні +0,0364 пункту. Сукупний вплив зазначених факторів зумовив загальне зменшення коефіцієнта прибутковості дебіторської заборгованості на 0,1247. Отже, у 2025 році підприємство менш ефективно управляло дебіторською заборгованістю, оскільки її віддача у вигляді чистого прибутку суттєво скоротилася.

Оскільки дебіторська заборгованість є безпосереднім наслідком здійснення комерційних операцій, її низька віддача сигналізує про загальне зниження ефективності збутової діяльності. Для формування повноцінної картини аналітичного дослідження недостатньо оцінювати лише окремі елементи активів — необхідно з'ясувати рівень прибутковості всього процесу продажів, зіставивши отриманий чистий прибуток із загальним обсягом генерованої виручки. Це дозволить оцінити чистоту комерційної маржі та зрозуміти, яка частка доходу залишається у розпорядженні підприємства після

покриття всіх операційних витрат. З метою комплексного узагальнення результатів збутової діяльності та оцінки окупності продажів, розглянемо систему показників, які детально згруповано у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз рентабельності реалізації МПП «НЕКТАР»

Показник	2024	Умовний показник	2025	Відхилення 2025 до 2024	
				тис. грн.	у %
Чистий прибуток, тис. грн	19,8	8,9	8,9	-10,9	-55,05
Дохід від реалізації, тис. грн	739,6	739,6	593,4	-146,2	-19,77
Коефіцієнт прибутковості реалізації	0,0268	0,0120	0,0150	-0,0118	-44,03

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності та балансу МПП «НЕКТАР» з 2024 по 2025 [Додаток Б, Додаток В]

$$\Delta \Phi_{\pi} = 0,0120 - 0,0268 = -0,0148$$

$$\Delta \Phi_{\text{св}} = 0,0150 - 0,0120 = 0,003$$

$$\Delta \sum \Phi = -0,0148 + 0,003 = -0,0118$$

У результаті аналізу рентабельності реалізації МПП «НЕКТАР» встановлено, що у 2025 році ефективність операційної діяльності підприємства знизилася порівняно з 2024 роком. Коефіцієнт прибутковості реалізації зменшився з 0,0268 до 0,0150, тобто на 0,0118 пункту (або на 44,03%). Це свідчить про те, що у 2024 році кожна гривня доходу від реалізації приносила підприємству 2,68 коп. чистого прибутку, тоді як у 2025 році – лише 1,50 коп., що на 1,18 коп. менше.

Факторний аналіз за методом ланцюгових підстановок показав, що найбільший негативний вплив на зміну результативного показника мало зменшення чистого прибутку, вплив якого становив -0,0148. Крім того, скорочення обсягів доходу від реалізації продукції на 146,2 тис. грн зумовило формальний позитивний розрахунковий вплив на рівні +0,003 пункту. Сукупний

вплив зазначених факторів зумовив загальне зменшення коефіцієнта прибутковості реалізації на 0,0118. Отже, у 2025 році підприємство менш ефективно здійснювало свою збутову діяльність, оскільки кожна гривня отриманого доходу супроводжувалася значно меншим обсягом чистого прибутку, ніж у попередньому році.

Результати загального факторного оцінювання ділової активності та рентабельності підтверджують системне зниження ефективності використання капіталу в усіх ланках операційного циклу. Розрахунки зафіксували падіння коефіцієнта прибутковості запасів з 0,067 до 0,031, а також скорочення рентабельності оборотних активів більш ніж удвічі (з 0,0417 до 0,0175). Найбільш критичний спад продемонстрували показники віддачі від дебіторської заборгованості, яка зменшилася з 0,1836 до 0,0589, та коефіцієнт прибутковості реалізації.

Головною причиною загального спаду ефективності є те, що стрімке звуження ринків збуту та падіння чистого доходу від реалізації на 19,77% супроводжувалося високим рівнем операційних навантажень компанії, що призвело до більш ніж чотирикратного скорочення чистого прибутку (на 77,47%). Таким чином, виявлені диспропорції структури активів, іммобілізація грошей у розрахунках з контрагентами та бюджетом, а також стрімке падіння маржинальності продажів формують об'єктивну базу для розробки антикризових управлінських рішень та оптимізації витрат у наступних звітних періодах.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності в малому бізнесі

У попередніх розділах кваліфікаційної роботи було детально досліджено теоретичні основи та організаційно-методичні особливості формування фінансової звітності малих підприємств, а також проведено оцінку її аудиту та аналізу на прикладі МПП «НЕКТАР». На основі отриманих результатів аналізу постає об'єктивна необхідність у розробці конкретних пропозицій щодо вдосконалення існуючих методик. У сучасних економічних умовах суб'єкти малого бізнесу мають прагнути, не лише до виконання формальних вимог зі складання звітності для податкових органів, а й до її трансформації у дієвий інструмент для комунікації з інвесторами, кредиторами та контрагентами. У такому контексті підвищення рівня інформативності й прозорості звітності стає ключовим елементом розвитку облікових процесів. Інформативність полягає в здатності наданої фінансової інформації повністю відповідати потребам користувачів, забезпечуючи їх релевантними даними, зокрема, прозорість спрямована на усунення будь-яких викривлень чи прихованих фактів, що можуть вплинути на економічні рішення. Для МПП «НЕКТАР» ці аспекти є критично важливим, оскільки розширення масштабів діяльності та залучення зовнішнього додаткового фінансування неможливі без формування високого рівня довіри до наданої фінансової інформації. Таким чином, розробка та впровадження удосконалених методик звітності стане не лише необхідним кроком у захисті інтересів підприємства, але й ключовою складовою його конкурентоспроможності на ринку.

Досліджуючи питання прозорості, доцільно звернутися до праць сучасних українських науковців, які активно вивчають вплив діджиталізації та новітніх стандартів на якість звітності. Зокрема, у дослідженнях С. Співака та співавторів доведено, що діджиталізація процесів бухгалтерського обліку є

фундаментальною передумовою для підвищення прозорості фінансових даних. Автори наголошують, що автоматизовані системи мінімізують ризик людської помилки та дозволяють формувати звітність у режимі реального часу, що робить її максимально релевантною[17]. Таким чином, цифровізація облікових процесів виступає базовим інструментом забезпечення достовірності та оперативності фінансової інформації, що є критично важливим для формування прозорого середовища на підприємстві.

Одним із найголовніших напрямів підвищення прозорості та інформативності облікових даних є впровадження комплексної автоматизації та відмова від застарілих програмних продуктів. На сьогоднішній день для багатьох підприємств актуальним залишається питання переходу з російських та застарілих систем, таких як 1С, на сучасні хмарні рішення. Використання сучасних ERP-систем(Enterprise Resource Planning) дозволяє створити єдиний інформаційний простір, де всі господарські операції фіксуються миттєво та без можливості несанкціонованого втручання або маніпуляцій з даними. Впровадження автоматизованих систем на базі оновлених вітчизняних рішень типу MASTER: Бухгалтерія забезпечить керівництво МПП «НЕКТАР», та інші малі підприємства надійним інструментом для контролю. Це прямо забезпечує прозорість обліку, оскільки будь-який показник балансу чи звіту про фінансові результати можна миттєво деталізувати до рівня первинного документа. Така функція «наскрізного контролю» усуває ризики маніпуляцій із цифрами та виключає можливість викривлення фінансових результатів.

Впровадження хмарних технологій управління докорінно змінює структуру інформаційних потоків на підприємстві. На відміну від традиційного обліку, де дані часто вносяться із запізненням, натомість хмарні рішення дозволяють об'єднати процеси закупівель, продажів, управління запасами та розрахунку заробітної плати у єдину базу даних. Для МПП «НЕКТАР» це гарантує, що дані про запаси чи заборгованість завжди будуть актуальними на момент формування звіту. Використання Excel як додаткового інструменту дозволяє створювати на основі цих даних детальні аналітичні розшифровки та

графіки. У підсумку це робить звітність зрозумілою для зовнішніх користувачів, оскільки стандартні цифри доповнюються наочною структурою витрат та динамікою розрахунків.

Поряд із діджиталізацією, важливим напрямом є розширення обсягу приміток до звітності та поступова гармонізація облікової політики МПП «НЕКТАР» із принципами МСФЗ для малого та середнього бізнесу. Хоча законодавство дозволяє подавати спрощені форми, добровільне розкриття методів оцінки активів та пояснення суттєвих змін у статтях балансу значно підвищує довіру банків і партнерів. Впровадження таких концепцій, як превалювання сутності над формою та оцінка за справедливою вартістю, дозволяє об'єктивніше відобразити реальний економічний стан підприємства. Як зазначає Гудзенко Н. М., саме текстові пояснення забезпечують правильне тлумачення числових даних, роблячи звітність прозорою, релевантною та зрозумілою для учасників ринку [15, с. 39].

Ефективна система внутрішнього контролю є критичною для достовірності звітності МПП «НЕКТАР». Впровадження чітких регламентів інвентаризації, регулярних звірок із контрагентами та жорсткого графіка документообігу дозволяє уникнути накопичення помилок і викривлення показників. У поєднанні з автоматичними контролюями в облікових програмах, які блокують некоректні операції, це гарантує, що до звітності потраплять лише перевірені та підтверджені дані.

Для систематизації запропонованих заходів та визначення їхнього впливу на діяльність МПП «НЕКТАР», основні напрями вдосконалення звітності та очікувані результати зведено у таблиці нижче.

Поряд із підвищенням прозорості самої фінансової звітності, критично важливим завданням для малого бізнесу є модернізація підходів до її аналізу, який у традиційному вигляді часто обмежується лише формальним розрахунком базових коефіцієнтів. Головним напрямом поліпшення аналітичної процедури в МПП «НЕКТАР» має стати перехід від статичного аналізу «минулих періодів» до динамічного моделювання.

Таблиця 3.1

Напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності МПП «НЕКТАР»

Напрямок удосконалення	Суть запропонованого заходу	Очікуваний ефект для підприємства
Автоматизація та діджиталізація	Міграція з застарілих систем на хмарні рішення типу K2 Cloud ERP, використання розширеної аналітики в Excel	Забезпечення доступу до даних у реальному часі, унеможливлення маніпуляцій, швидка генерація точних звітів
Розширення обсягу розкриття	Формування добровільних приміток та розгорнутої пояснювальної записки до основних форм звітності	Підвищення зрозумілості фінансової інформації для зовнішніх користувачів, обґрунтування облікових оцінок
Наближення до вимог МСФЗ	Впровадження принципу превалювання економічної сутності над юридичною формою у поточний облік	Зростання довіри кредиторів, підвищення інвестиційної привабливості та загальної співставності даних
Посилення внутрішнього контролю	Жорстка регламентація документообігу, регулярні звірки контрагентів та інвентаризації активів	Мінімізація бухгалтерських помилок, забезпечення 100-відсоткової достовірності кожної статті балансу
Проведення незалежного аудиту	Залучення зовнішніх кваліфікованих аудиторів для перевірки та підтвердження річної фінансової звітності	Формування абсолютної гарантії надійності даних для ділових партнерів та державних контролюючих органів

Джерело: сформовано автором на основі [64; 6; 7]

Використання доступних інструментів автоматизації, таких як розширені можливості Excel або спеціалізовані модулі ERP-систем, дозволяє на основі спрощених форм № 1-мс та № 2-мс оперативно розраховувати багатоваріантні сценарії розвитку подій (оптимістичний, реалістичний, песимістичний). Це забезпечує керівництво компанії не просто сухими історичними цифрами, а готовими картами фінансових ризиків та прогностичними показниками ліквідності й платоспроможності на кілька кварталів уперед.

Крім того, якісне покращення аналізу фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва досягається через інтеграцію фінансових показників із нефінансовими індикаторами операційної діяльності. Оскільки штат компанії є мінімальним, аналітичну систему доцільно зорієнтувати на моніторинг локальних внутрішніх чинників: ефективності використання робочого часу,

швидкості оборотності запасів на складах та детального аналізу «старіння» дебіторської заборгованості за кожним контрагентом. Текстові тлумачення аналітичних відхилень, сформовані за результатами такого комплексного дослідження, дозволяють чітко відокремити випадкові коливання ринку від системних внутрішніх проблем. Це допомагає менеджменту оперативно коригувати цінову політику та оптимізувати витрати ще до того, як негативні тенденції відобразяться на фінальному чистому прибутку підприємства [15, с. 22].

Комплексне вдосконалення обліку, також, потребує незалежного підтвердження, де ключову роль відіграє аудит. Аудиторський висновок завжди був гарантією надійності звітності, адже фахівець не лише перевіряє цифри, а й оцінює адекватність облікової політики та життєздатність бізнесу. Для МПП «НЕКТАР» регулярний ініціативний аудит стане сигналом про прозорість діяльності, а рекомендації аудиторів допоможуть усунути слабкі місця та посилити фінансову безпеку підприємства [9, с. 54].

Варто також звернути увагу на вплив масштабної цифровізації державних послуг в Україні на процеси формування та подання фінансової інформації. Постійні зміни у податковому законодавстві, коригування механізму розрахунку єдиного соціального внеску та впровадження інноваційних сервісів на платформі Дія створюють нове, більш прозоре середовище для ведення бізнесу. Для МПП «НЕКТАР» ефективна інтеграція внутрішніх облікових систем із державними електронними реєстрами та кабінетами платника податків виступає ще одним елементом забезпечення прозорості процесів. Автоматичне завантаження потрібних даних та використання надійного електронного підпису мінімізують ризики технічних помилок, такий підхід до роботи у цифровому форматі сприяє створенню бездоганної податкової історії підприємства.

Якісна фінансова звітність МПП «НЕКТАР» є фундаментом для внутрішнього економічного аналізу, що дозволяє керівництву точно оцінювати фінансову стійкість, визначати точку беззбитковості та уникати касових розривів. На відміну від формальних звітів, прозорі дані дають змогу оперативно

виявляти зниження ліквідності чи оборотності капіталу та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Важливою умовою для реалізації таких підходів є професійна компетентність персоналу. Постійне підвищення рівня знань бухгалтерів, а також освоєння сучасних програмних продуктів гарантують бездоганну якість звітності та правильне застосування професійного судження в нестандартних ситуаціях [25, с. 87-88; 29, с. 92].

Отже, впровадження запропонованих заходів дозволить трансформувати фінансову звітність МПП «НЕКТАР» із формального документа в потужний стратегічний ресурс. Поєднання комплексної діджиталізації на основі хмарних технологій, розширення приміток відповідно до вимог МСФЗ та зміцнення системи внутрішнього контролю забезпечить новий рівень прозорості й достовірності даних. Такий підхід не тільки мінімізує ризики управлінських помилок завдяки якіснішому внутрішньому аналізу, а й сформує високий рівень довіри з боку інвесторів, банків та контролюючих органів. У підсумку, підвищення кваліфікації персоналу [29, с. 74] та перехід на сучасні цифрові стандарти звітності стануть ключовими чинниками забезпечення фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємства в умовах динамічного ринку.

3.2 Дослідження сучасних підходів до формування обліково-аналітичного забезпечення аудиту

Сучасна трансформація економічного простору України в період 2022–2026 років, що відбувається під впливом активної цифровізації та впровадження європейських стандартів контролю, зумовлює необхідність переосмислення ключових підходів до інформаційного наповнення аудиторських перевірок. Особливо це стосується малих суб'єктів господарювання на кшталт МПП «НЕКТАР», для яких створення якісного обліково-аналітичного забезпечення перетворюється на стратегічний інструмент не лише виживання, а й подальшого розвитку.

У сучасних дослідженнях українських фахівців, зокрема у роботі Н. Виговської, наголошується на важливості трансформації обліково-аналітичного забезпечення аудиту в інтерактивне та динамічне «інформаційне поле». У випадку з МПП «НЕКТАР», яке має мінімальний штат із директора та продавця, а його статутний капітал складає 2600 гривень, традиційні підходи до контролю часто стають надто громіздкими та неефективними. Тому пріоритетом сучасних підходів є розвиток систем, що забезпечують аудитору доступ до доказів напряду через електронні реєстри програми MASTER: Бухгалтерія. Це дозволяє мінімізувати вплив людського чинника, враховуючи специфіку структури мікропідприємств[64, с. 69].

Ключовим елементом вдосконалення методології є впровадження концепції ризико-орієнтованого моніторингу. Як зазначає Каминський П. Д у своїй роботі, облікова система малого підприємства повинна бути налаштована таким чином, щоб автоматично ідентифікувати операції з підвищеним рівнем ризику [22, с. 78]. Для МПП «НЕКТАР» це насамперед стосується зовнішньоекономічної діяльності та операцій з нерухомістю, передбачених статутною діяльністю підприємства. Використання аналітичних фільтрів у системі бухгалтерського обліку забезпечує аудитору можливість здійснювати детальний моніторинг валютних розрахунків і курсових різниць відповідно до НП(С)БО 21. Це особливо важливо в умовах підвищеної мінливості валютного ринку, спричиненої воєнним станом.

Аналітичний аспект сучасного аудиту на малих підприємствах поступово переходить від простого аналізу цифр до використання передбачуваного моделювання. Сучасні методики все частіше включають застосування ключових ризикових індикаторів, які дозволяють виявляти потенційні загрози ще до складання фінансової звітності. Наприклад, різке збільшення кредиторської заборгованості за рахунком 63 або затримка у виплаті заробітної плати мають автоматично привертати увагу аудитора. Це перетворює облікові дані на дієвий механізм стратегічного управління, що забезпечує не лише контроль поточних процесів, а й ефективне прогнозування ризиків.

Питання безпеки та збереження цілісності цифрових даних стає дедалі актуальнішим. Згідно з установчими документами, МПП «НЕКТАР» зобов'язується забезпечувати конфіденційність інформації, тому система обліково-аналітичного забезпечення має передбачати надійні механізми захисту від будь-яких несанкціонованих спроб втручання в базу даних MASTER: Бухгалтерія. Сучасний підхід до аудиту вимагає від фахівців особливого акценту на перевірці «цифрового сліду» кожної операції. Це дає змогу переконатися, що дані про доходи, отримані від реалізації або орендних операцій, були внесені своєчасно та відповідно до фактичних сум. Такий підхід є ключовим для підготовки обґрунтованого й об'єктивного висновку щодо фінансових результатів.

Логічний розвиток методики передбачає інтеграцію принципу пропорційності. Це підхід, при якому для мікропідприємств, де складно впровадити багаторівневу систему внутрішнього контролю, фінансовий облік організовується максимально прозоро й деталізовано. На прикладі МПП «НЕКТАР» ця стратегія реалізується шляхом глибокої аналітики, що охоплює всі ключові види діяльності компанії, такі як торгівля, надання послуг, а також зовнішньоекономічна діяльність. Завдяки такому структуруванню аудитор отримує можливість застосовувати сегментарний аналіз для підтвердження права власності на активи і коректності формування витрат, без необхідності залучення додаткових працівників для роз'яснень.

Для ілюстрації змін в обліково-аналітичному забезпеченні під впливом сучасних вимог варто зіставити ключові характеристики традиційного та модернізованого підходів, які використовуються в аудиторській практиці.

Сучасні підходи до організації аудиторського забезпечення потребують врахування принципу відокремлення майна. Для МПП «НЕКТАР» важливо, щоб аудитор чітко розрізняв особисті ресурси власника від активів підприємства, гарантуючи належне обґрунтування цього розмежування. Облікова система повинна надавати документально підтверджені дані щодо права власності на кожен об'єкт обладнання чи нерухомості, внесений до балансу.

Таблиця 3.2

**Характеристика елементів обліково-аналітичного забезпечення
аудиту МПП «НЕКТАР»**

Компонент	Традиційний підхід	Сучасний підхід	Значення для МПП «НЕКТАР»
Інформаційна база	Паперові первинні документи	Електронні реєстри та хмарні дані	Забезпечення цілісності доказів
Методика перевірки	Вибіркова (на основі сутєвості)	Суцільна для ризикових зон	Мінімізація ризику ігнорування контролю керівником
Аналітичний інструментарій	Розрахунок коефіцієнтів вручну	Предиктивні моделі та автоматичні звіти	Оперативна оцінка безперервності діяльності
Фокус контролю	Формальна наявність реквізитів	Перевірка суті операції та цифрового сліду	Достовірність звітності в умовах ЗЕД та воєнного стану

Джерело: сформовано автором на основі [64; 47]

Проведення суцільної інвентаризації станом на 31 грудня, у поєднанні з аналітичним інструментарієм програми MASTER: Бухгалтерія, забезпечує верифікацію реальності активів, що є однією з головних вимог аудиту для малих підприємств [16, с. 58].

Одним із ключових елементів аудиторського процесу є впровадження спеціалізованих інформаційно-аналітичних ресурсів у механізми внутрішнього контролю. Завдяки використанню професійних експертних платформ забезпечується постійний моніторинг змін у податковому та бухгалтерському законодавстві. Для МПП «НЕКТАР» це відіграє важливу роль у точній класифікації доходів і витрат, що сприяє зниженню ризику сутєвих викривлень у звітності та формуванню надійної основи для проведення зовнішнього аудиту [33, с. 75].

Узагальнюючи вищесказане, можна дійти висновку, що сучасне обліково-аналітичне забезпечення МПП «НЕКТАР» базується на поєднанні цифрових технологій та професійного досвіду. Впровадження ризик-орієнтованого підходу та автоматизації збору даних усуває специфічні обмеження малого бізнесу,

перетворюючи аудит з формальної перевірки у справжній інструмент аналізу, що підвищує прозорість операцій та довіру до компанії.

У дослідженні сучасних методологічних підходів до формування обліково-аналітичного забезпечення аудиту фінансової звітності МПП «НЕКТАР» встановлено, що в контексті розвитку цифрової економіки останніх років пріоритетним напрямом слугує створення інтегрованого інформаційного середовища [16, с. 98]. Основні напрями вдосконалення методики включають впровадження орієнтованого на зменшення ризику підходу, застосування хмарних технологій на базі платформи MASTER: Бухгалтерія для забезпечення всеохоплюючого моніторингу критичних аспектів діяльності (зовнішньоекономічна діяльність, взаєморозрахунки з персоналом, управління капіталом) та адаптацію міжнародних стандартів шляхом застосування концепції пропорційності. Результати наукових досліджень вітчизняних фахівців демонструють, що інтегрування процесів автоматизації з детальним аналітичним опрацюванням цифрових слідів господарських операцій сприяє досягненню високого рівня достовірності фінансової звітності при оптимізації витрат ресурсів. Реалізація запропонованих підходів трансформує облікову систему підприємства в надійний базис для проведення аудиту, забезпечуючи юридичну прозорість операцій і мінімізуючи управлінські ризики для засновника в умовах нестабільної економічної ситуації в Україні [29, с. 78].

3.3 Напрями удосконалення підходів до використання результатів аналізу звітності малих підприємств для управління

Перетворення аналітичної функції з декларативного опису історичних фактів на ефективний інструмент прогнозування є ключовим викликом для малого бізнесу в контексті сучасних соціально-економічних умов України на 2024–2026 роки. Для підприємства «НЕКТАР» результати фінансового аналізу повинні втратити характер суто ретроспективної оцінки минулих показників і перетворитися на стратегічну основу для забезпечення стійкості під час

постійних викликів, спричинених воєнними умовами, валютними коливаннями та високими темпами інфляції [29, с. 101].

Покращення методологічних підходів до аналізу фінансових даних має базуватися на всебічній інтеграції ключових фінансових індикаторів у процеси прийняття управлінських рішень на щоденній основі. Це дозволить керівництву підприємства перейти від пасивного спостереження за негативними тенденціями до активного управління ризиками, оперативно реагуючи на ознаки зниження рентабельності. Запровадження механізмів оперативного моніторингу та аналізу відхилень створить можливість своєчасно коригувати структуру витрат і цінову політику, що стане критично важливим у збереженні фінансової стабільності «НЕКТАР» в умовах нестабільності економіки [3, с. 16; 29, с. 86].

Таким чином, використання фінансової звітності як активного інструменту управління перетворює її з простого набору числових показників на реальний дієвий важіль впливу. Такий підхід не лише дає змогу мінімізувати наслідки скорочення чистого доходу, але й сприяє виявленню внутрішніх резервів, здатних забезпечити відновлення та покращення показників прибутковості в довгостроковій перспективі.

Важливим напрямом підвищення ефективності звітності є інтеграція елементів управлінського обліку для деталізації даних офіційних форм № 1-мс і № 2-мс. Як наголошує професор Н. С. Акімова, для малих підприємств недостатньо просто вести облік витрат – критично важливим є їх функціональний розподіл. Це дозволяє виявляти «точки збитковості» і приймати більш обґрунтовані управлінські рішення [52, с. 12]. Для підприємства «НЕКТАР», яке зіткнулося зі зниженням чистого прибутку на 77,5%, необхідно спрямувати аналіз на декомпозицію операційних витрат. Такий підхід допоможе зрозуміти, чи погіршення фінансових результатів пов'язане лише з зовнішніми факторами, чи існують можливості для внутрішньої оптимізації, наприклад, через коригування логістичних схем або зміну постачальників [2, с. 82].

Актуальним напрямом розвитку аналітичного забезпечення стає цифровізація та впровадження хмарних технологій для постійного моніторингу

фінансових показників у реальному часі. Як зазначає Коваль Л. В. запровадження автоматизованих ERP-систем, адаптованих для малого бізнесу, дозволяє скоротити час на прийняття управлінських рішень на 30–40%. Для підприємства «НЕКТАР» це створює перспективу переходу від річного аналізу до регулярного щомісячного контролю за фінансовими відхиленнями. Зокрема, впровадження цифрових дашбордів сприятиме візуалізації динаміки дебіторської заборгованості, яка демонструє тенденцію до зростання за підсумками 2025 року, та забезпечить можливість оперативної реалізації претензійної роботи.[15, с. 62]

Одним із ключових кроків на шляху до вдосконалення є перехід від статичного аналізу до сценарного прогнозування. У період економічної нестабільності, прогнозованих на 2024–2026 роки, екстраполювання минулих результатів на майбутнє стає недостатньо ефективним інструментом. Сучасний науковець Білик М. Д. у своїй монографії підкреслює важливість розробки трьох сценаріїв розвитку підприємства: песимістичного, реалістичного й оптимістичного. Для компанії «НЕКТАР», з огляду на зниження чистого доходу на 26,1%, застосування такого підходу дозволить провести розрахунок «запасу фінансової міцності» та визначити критичний рівень обсягу реалізації, падіння нижче якого призведе до збитковості бізнесу навіть за умов високої фінансової автономії [8, с. 31].

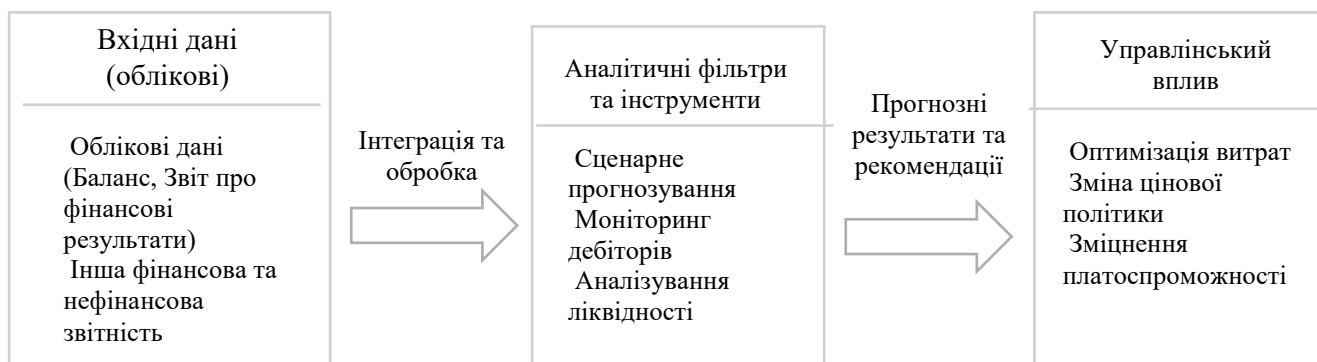
Покращення прозорості фінансової звітності в малому бізнесі може бути досягнуте завдяки добровільному оприлюдненню нефінансових показників. Попри те, що НП(С)БО 25 не зобов'язує мікропідприємства формувати звіт про управління, додавання стислої пояснювальної записки, яка висвітлює аспекти соціальної відповідальності або екологічності виробництва (наприклад, акцент на використанні натуральної сировини у виробництві напівфабрикатів), сприяє формуванню довіри контрагентів. Це додає репутаційної вартості бізнесу, що в довгостроковій перспективі сприяє залученню вигідніших умов кредитування чи партнерських відносин, навіть якщо тимчасово спостерігається зниження ліквідності грошових коштів.

Особливу увагу доцільно спрямувати на вдосконалення методології аналізу платоспроможності підприємства. Традиційні показники ліквідності у більшості випадків не враховують реальну якість дебіторської заборгованості, що суттєво впливає на достовірність оцінки фінансового стану [26, с. 22; 58]. У цьому контексті сучасні методики аналізу руху грошових коштів висвітлюють перспективність застосування прогностного моделювання грошових потоків, що дозволяє глибше оцінити фінансові процеси суб'єкта господарювання [35, с. 67]. Зокрема, на підприємстві «НЕКТАР» такий підхід створить можливість чітко розмежовувати показники бухгалтерського прибутку та реального припливу грошових коштів [15]. Це має особливу актуальність, оскільки у 2025 році було зафіксовано погіршення структури активів через накопичення простроченої дебіторської заборгованості, що потенційно могло призвести до касових розривів – однієї з ключових причин банкрутства малих підприємств навіть при наявності формально позитивного балансового капіталу [8, с. 75].

Для підвищення ефективності запропонованих заходів з удосконалення аналітичної підтримки управління доречно розробити концептуальну схему, яка б візуалізувала і систематизувала основні напрями змін (Рисунок 3.1). Представлена модель ілюструє взаємозв'язок між первинними обліковими даними та кінцевими управлінськими результатами.

Рисунок 3.1

Концептуальна модель удосконалення використання результатів аналізу підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [8, с. 280; 55, с. 277]

На основі розробленої концептуальної моделі можна зробити висновок, що ефективність управління малим підприємством у сучасних умовах безпосередньо залежить від створення цілісного механізму трансформації облікової інформації в управлінські рішення. Представлена схема демонструє логічний шлях проходження даних від вхідного етапу (облікові дані Балансу та Звіту про фінансові результати) через систему спеціалізованих аналітичних «фільтрів» до фінальної стадії формування стратегічного впливу на діяльність.

Ключовим елементом моделі є використання інструментарію сценарного прогнозування та моніторингу дебіторів, що дозволяє отримувати не просто констатацію фактів, а обґрунтовані прогнозні результати та рекомендації. Це створює надійне підґрунтя для реалізації таких управлінських кроків, як оптимізація структури витрат, адаптація цінової політики та зміцнення загальної платоспроможності підприємства. Отже, впровадження такої моделі забезпечує перехід від ситуативного реагування до стратегічного керування фінансовими потоками, що є критично важливим для сталого розвитку бізнесу в нестабільному економічному середовищі.

Додатково перспективним напрямом є інтеграція результатів аудиту як інструменту внутрішнього контролю, а не виключно як механізму зовнішнього підтвердження фінансової звітності. У сфері малого бізнесу аудит слід трансформувати у формат «консультаційного супроводу», що орієнтований на оптимізацію внутрішніх процесів управління. Наукові дослідження останніх років, зокрема праці Каминського П. Д, акцентують увагу на тому, що корекція неточностей у класифікації витрат або оцінці запасів помітно підвищує точність розрахунків рентабельності [22, с. 83]. Для підприємства «НЕКТАР», де функції бухгалтерського обліку є обмеженими, залучення зовнішнього професійного аналізу може сприяти виявленню прихованих ризиків у договірній діяльності з покупцями. Це, у свою чергу, сприятиме запобіганню зростанню рівня сумнівної заборгованості та зміцненню фінансової стійкості.

Ефективність запропонованих підходів підтверджується практикою подібних підприємств в цій галузі, які завдяки впровадженню щотижневого

контролю маржинального доходу успішно стабілізували свій фінансовий стан у 2024 році. Як свідчить досвід, висвітлений у публікаціях видання «Дебет-Кредит», малі підприємства, що використовують методику АВС-аналізу асортименту, швидше адаптуються до змін споживчого попиту завдяки точнішій класифікації продукції за її внеском у загальний прибуток. Для компанії «НЕКТАР» це означає необхідність аналізу та оптимізації продукції із фокусом на найбільш прибуткових позиціях, що допоможе мінімізувати негативні наслідки зниження загальних доходів.

Особливу увагу слід приділити аспектам податкового планування як невід'ємному елементу аналітичного процесу. Удосконалення системи аналізу повинно враховувати розрахунок податкового навантаження та оцінку ризиків, пов'язаних із потенційними змінами в податковому законодавстві. Цей підхід сприятиме забезпеченню цілісності управлінської системи та допоможе уникнути штрафів та порушень, які для малого бізнесу можуть виявитися критичними [44].

Наступним важливим кроком у процесі вдосконалення є зміна способу організації кадрового забезпечення аналітичної діяльності. Навіть якщо аналіз виконує керівник, доцільним і економічно ефективним буде залучення кваліфікованих фахівців через аутсорсинг для проведення детального квартального аналізу. Такий підхід дозволяє використовувати експертні знання без необхідності утримувати штат постійних аналітиків, що відповідає сучасним тенденціям гнучкого управління бізнесом, описаним у фахових публікаціях 2024–2026 років [30, с. 89].

На підставі викладеного можна стверджувати, що підвищення прозорості та інформативності фінансової звітності для МПП «НЕКТАР» є досяжним шляхом інтеграції традиційних методів аналізу із сучасними інструментами, такими як сценарне моделювання, цифровий моніторинг і детальніша управлінська аналітика. Основний фокус має бути зміщений із пасивної реєстрації збитків на проактивний пошук внутрішніх резервів ефективності та посилення контролю над якістю оборотних активів. Реалізація запропонованих

заходів дозволить не лише зберегти фінансову автономність компанії, а й відновити позитивну динаміку рентабельності, створюючи основу для сталого розвитку як нині, так і в майбутньому [8, с. 46].

Модернізація підходів до опрацювання аналітичних даних на МПП «НЕКТАР» має ґрунтуватися на впровадженні регулярного контролю дебіторської заборгованості, застосуванні методів багатоваріантного прогнозування та використанні сучасних засобів візуалізації фінансових показників. Поєднання внутрішнього управлінського обліку з даними офіційної звітності, а також залучення зовнішнього консультаційного аудиту забезпечить керівництво якісною базою для прийняття рішень щодо мінімізації витрат та гнучкої перебудови асортименту [9, с. 54]. Це є стратегічно необхідним кроком для відновлення рівня прибутковості та зміцнення ринкових позицій підприємства в складних економічних умовах 2024-2026 років.

Методичне вдосконалення також передбачає використання результатів аналізу для оптимізації податкового планування та управління грошовими потоками. Враховуючи специфіку МПП «НЕКТАР», результати аналізу звітності мають стати основою для формування прогнозних бюджетів (Cash Flow), що дозволить уникати касових розривів. Важливим вектором є також перехід до аналізу не за календарний рік, а за ковзними графіками, що забезпечує безперервність управління. Результати аналізу динаміки витрат за статтями «Інші операційні витрати» та «Собівартість» повинні слугувати базою для розробки програм економії ресурсів та підвищення маржинальності послуг, що надаються підприємством [30, с. 94].

Удосконалення комунікаційного аспекту використання аналізу полягає у візуалізації даних для засновника через створення аналітичних дашбордів. Це дозволяє керівництву МПП «НЕКТАР» бачити не просто табличні значення, а графічні тренди розвитку підприємства [16, с. 59].

Практична реалізація запропонованих підходів вимагає комплексного оцінювання внутрішнього потенціалу суб'єкта господарювання у взаємозв'язку з чинниками зовнішнього середовища, що досягається за допомогою

інструментарію стратегічного менеджменту. Найбільш дієвим методичним рішенням у цьому контексті є проведення якісного матричного аналізу, який дозволяє звести воедино облікові індикатори фінансової звітності, правові параметри установчих документів та поточні ринкові загрози. Поєднання фінансового аналізу з методами SWOT-аналізу, що базуються на статутних перевагах підприємства (наявність власної нерухомості та транспортних засобів), дозволяє виявити приховані резерви зростання. Таке аналітичне забезпечення сприяє обґрунтуванню доцільності розширення сфер діяльності або перерозподілу активів між торговельним та будівельним секторами, мінімізуючи ризик суб'єктивізму при прийнятті рішень в умовах воєнного стану. Сформована на основі фактичних даних МПП «НЕКТАР» матриця стратегічного аналізу дозволяє згрупувати внутрішні чинники та зовнішні орієнтири для розробки подальших рекомендацій.

Таблиця 3.3

SWOT-аналіз МПП «НЕКТАР»

Сильні сторони	Слабкі сторони
– Висока фінансова автономія та незалежність – Централізована та гнучка модель управління – Автоматизація обліку – Низькі витрати на управління – Майнова відокремленість	– Концентрація ризиків та відсутність внутрішнього контролю – Падіння ефективності діяльності – Критичне зниження абсолютної ліквідності
Можливості	Загрози
– Перехід на міжнародні стандарти аудиту менш складних суб'єктів (LCE) – Залучення грантових програм та пільгового кредитування – Добровільне оприлюднення нефінансових показників	– Воєнний стан та макроекономічна нестабільність – Коливання валютного ринку – Посилення податкового тиску та контролю – Посилення кадрового дефіциту

Джерело: сформовано автором на основі балансу МПП «НЕКТАР» за 2025

Таким чином, розроблена матриця стратегічних рішень на основі SWOT-аналізу свідчить, що інституційна стійкість та подальший розвиток МПП «НЕКТАР» в умовах макроекономічної нестабільності залежать від здатності керівництва гнучко балансувати між внутрішніми перевагами та зовнішніми

викликами. Синергетичний ефект від поєднання високої фінансової автономії із залученням державних грантових програм відкриває перед підприємством можливості для диверсифікації діяльності та капітальної модернізації повністю зношених необоротних активів. Водночас нейтралізація слабких сторін, зокрема критичного дефіциту абсолютної ліквідності та падіння чистого прибутку на 77,5%, вимагає негайного переходу від пасивної реєстрації фактів до проактивного управління. Реалізація запропонованих стратегій виживання та захисту за допомогою щотижневого моніторингу грошових потоків, сценарного прогнозування дозволить МПП «НЕКТАР» упередити виникнення касових розривів. Узагальнюючи вищесказане, можна стверджувати, що трансформація результатів SWOT-моделювання у конкретні управлінські інструменти та впровадження інтерактивних аналітичних дашбордів виступають надійним підґрунтям для відновлення рентабельності бізнесу, гарантуючи його довгострокову стабільність і прозорість у динамічному ринковому середовищі України.

Узагальнення результатів проведеного дослідження дозволяє констатувати, що модернізація підходів до використання аналітичних даних на МПП НЕКТАР є критично важливою умовою для відновлення його прибутковості та забезпечення життєздатності в мінливому макроекономічному середовищі України. Перехід від ретроспективної констатації історичних фактів до проактивного сценарного прогнозування, цифровізації облікових процесів та впровадження хмарних технологій дає змогу менеджменту оперативно реагувати на негативні фінансові тренди. Інтеграція інструментів управлінського обліку, зокрема функціонального розподілу витрат та регулярного моніторингу дебіторської заборгованості за допомогою інтерактивних дашбордів, створює надійне підґрунтя для запобігання касовим розривам, оптимізації цінової політики та гнучкої перебудови асортименту.

Залучення зовнішнього консультаційного аудиту у поєднанні з розробкою щотижневих бюджетів руху грошових коштів дозволяє трансформувати внутрішні облікові індикатори у дієві важелі стратегічного менеджменту.

Застосований інструментарій SWOT-аналізу наочно довів, що нейтралізація критичного падіння абсолютної ліквідності та рентабельності підприємства можлива лише за умови ефективного використання його базових переваг – високого рівня фінансової автономії та мобільності централізованого управління. Таким чином, реалізація запропонованої концептуальної моделі та впровадження гнучких методів стратегічного планування забезпечать перетворення спрощеної фінансової звітності МПП НЕКТАР на ефективне інформаційне джерело для прийняття виважених управлінських рішень, гарантуючи його довгострокову стійкість, конкурентоспроможність та фінансову прозорість.

ВИСНОВОК

Результати проведеного дослідження методики та організації складання, аудиту й аналізу фінансової звітності малих підприємств на прикладі МПП «НЕКТАР» дозволили сформулювати наступні теоретичні та практичні висновки:

1. Обґрунтовано теоретичні основи функціонування суб'єктів малого бізнесу та визначено, що специфіка організації системи їх обліку, аналізу і аудиту безпосередньо зумовлена масштабами діяльності, законодавчо встановленими критеріями класифікації підприємств, обмеженістю кадрових ресурсів та обраним режимом оподаткування. З'ясовано, що спрощення нормативно-правового регулювання та відсутність багаторівневої структури внутрішнього контролю на мікропідприємствах звужують інформаційну базу, проте вимагають високої гнучкості й адаптивності облікового процесу, де правильне ведення реєстрів є основою для мінімізації податкових ризиків, проведення оперативних аналітичних процедур щодо ліквідності та прибутковості, а також формування специфічної методики ризик-орієнтованого аудиту, спрямованого на суцільну перевірку господарських операцій для підтвердження достовірності спрощеної фінансової звітності перед зовнішніми та внутрішніми користувачами.

2. Розкрито економічний зміст та обґрунтовано ключову інформаційну роль фінансової звітності в системі управління суб'єктами малого бізнесу як головного інтегрованого джерела даних, необхідного для оцінки результативності господарської діяльності, моніторингу майнового стану та прийняття обґрунтованих тактичних і стратегічних рішень. Досліджено сутність фундаментальних принципів підготовки звітних форм, таких як обачність, автономність та нарахування, дотримання яких забезпечує належний рівень суспільної довіри, порівнянність і достовірність показників у сучасному ринковому середовищі. Систематизовано склад форм спрощеної фінансової звітності для сектору малого підприємництва, зокрема Балансу (форма № 1-м) та Звіту про фінансові результати (форма № 2-м), і доведено, що диференціація

вимог до обсягу розкриття інформації дозволяє оптимізувати навантаження на обліковий персонал малого підприємства, трансформуючи бухгалтерські регістри в дієвий інструмент аналітичного контролю та мінімізації управлінських ризиків.

3. Систематизовано та критично оцінено комплексну структуру нормативно-правової регламентації фінансової звітності, аналітичних процедур та аудиту в секторі малого підприємництва України, яка станом на 2026 рік забезпечує збалансоване поєднання державного контролю та економічної свободи суб'єктів господарювання. Доведено, що правове поле обліку та звітності чітко кодифіковане через систему кодексів, базового профільного Закону та спрощених національних стандартів, зокрема НП(С)БО 25, тоді як організація аудиторської діяльності повністю підпорядкована уніфікованим вимогам Міжнародних стандартів аудиту (МСА 300, 315, 700), що гарантує високу якість перевірок та підвищує рівень суспільної довіри до звітних даних. Виявлено методологічну особливість нормативного забезпечення аналізу господарської діяльності, яка полягає у відсутності єдиного профільного закону та розпорошеності аналітичного інструментарію по підзаконних актах, що зумовлює об'єктивну необхідність чіткого розмежування між уніфікованим зовнішнім та повністю делегованим на рівень підприємства внутрішнім управлінським аналізом, фіксування алгоритмів якого в межах облікової політики дозволяє адаптувати інформаційні потоки під специфіку суб'єкта господарювання та формувати надійне підґрунття для оперативних рішень керівництва.

4. Обґрунтовано методичні та організаційні особливості ведення бухгалтерського обліку й процесу складання спрощеної фінансової звітності на МПП «НЕКТАР» як суб'єкті мікропідприємництва. З'ясовано, що галузева специфіка компанії, яка поєднує багатопрофільну діяльність від роздрібної торгівлі до будівельних і зовнішньоекономічних операцій, зумовлює поєднання спрощених синтетичних процедур регулювання з побудовою глибокої системи аналітичного обліку. Доведено, що застосування автоматизованих комплексів і

централізованої моделі управління дозволяє раціонально формувати інформаційне забезпечення для засновника Агости Ольги Йосипівни через систему взаємопов'язаних рахунків акта й пасиву Балансу (форма № 1-м) та Звіту про фінансові результати (форма № 2-м). Це трансформує облікові реєстри з інструменту суто податкового та фіскального моніторингу на фундаментальну аналітичну базу, яка є критерієм забезпечення безперервності діяльності підприємства, мінімізації управлінських ризиків та виступає надійним інформаційним підґрунтям для проведення подальших процедур фінансового аналізу й зовнішнього аудиту.

5. Обґрунтовано специфіку організації та методики проведення аудиту фінансової звітності МПП «НЕКТАР» в умовах високого невід'ємного ризику, викликаного поєднанням адміністративних і контрольних повноважень у руках засновника-директора Агости Ольги Йосипівни. З'ясовано, що обмежена чисельність персоналу (директор та продавець) унеможливило створення класичного багаторівневого внутрішнього контролю, що зумовлює доцільність практичного застосування концепції «пропорційності» та Міжнародних стандартів аудиту для менш складних суб'єктів (LCE). Доведено, що методика перевірки зміщується від тестування систем контролю у бік сегментарного та суцільного аудиту найбільш ризикових зон багатoproфільної статутної діяльності підприємства (роздрібна торгівля, оренда нерухомості, зовнішньоекономічні операції). Це дозволяє через процедури інвентаризації, верифікації безпеки електронної бази даних MASTER: Бухгалтерія та зіставлення первинних документів із показниками спрощених звітних форм № 1-м і № 2-м сформувати об'єктивний аудиторський звіт, який мінімізує управлінські ризики та виступає стратегічним інструментом гарантування фінансової прозорості суб'єкта мікропідприємництва.

6. Визначено організаційні та методичні підходи до аналізу фінансової звітності МПП «НЕКТАР» в умовах макроекономічної дестабілізації воєнного періоду, яка зазнала трансформації від форм № 1-м та № 2-м у 2023–2024 рр. до спрощених мікроформ № 1-мс та № 2-мс у 2025 році. Проведені розрахунки

горизонтально-вертикального аналізу агрегованого балансу зафіксували розширення загального майнового потенціалу підприємства у 2025 році на 13,15% (або на 61,8 тис. грн), який повністю зосереджений у сфері оборотних засобів через стовідсоткову амортизацію та нульову залишкову вартість основних засобів. З'ясовано, що якісна структура активів МПП «НЕКТАР» суттєво погіршилася внаслідок критичного вимивання високоліквідних грошових коштів на 93,02% (до рівня 0,47% у структурі майна) на тлі відволікання та іммобілізації капіталу в дебіторську заборгованість, яка досягла 187,5 тис. грн і зайняла 35,26% валюти балансу, а також появи витрат майбутніх періодів в обсязі 64,8 тис. грн (12,18% активів). Доведено, що попри збереження нормативно безпечних показників фінансової автономії та незалежності, джерела формування майна зазнали деструктивного тиску через стрімке нарощування поточних зобов'язань на 86,86% (до 113,8 тис. грн), що призвело до зростання коефіцієнта фінансового ризику до 0,27 та перевищення внутрішнього ліміту (0,2). Результати факторного оцінювання за методом ланцюгових підстановок підтвердили системне падіння ефективності використання ресурсів в усіх ланках операційного циклу: коефіцієнт прибутковості запасів скоротився на 53,73% (з 0,067 до 0,031), віддача від дебіторської заборгованості впала на 67,92% (з 0,1836 до 0,0589), а рентабельність оборотних активів зменшилася більш ніж удвічі – з 0,0417 до 0,0175. Залучення внутрішніх регістрів обліку (дебетові обороти рахунку 90) дозволило встановити, що собівартість реалізації склала 359,3 тис. грн на тлі зростання інших операційних витрат підприємства до 225,2 тис. грн, які сукупно сформували показник зведеного рядка 2285 звітності на рівні 584,5 тис. грн. Головною причиною загального спаду та більш ніж чотирикратного скорочення чистого прибутку (до критичних 8,9 тис. грн у 2025 році) є те, що звуження ринків збуту та стрімке падіння чистого доходу від реалізації на 19,77% (на 146,2 тис. грн) відбувалося в умовах високого витратного навантаження й звуження маржинальності продажів. Це зумовлює об'єктивну необхідність перебудови системи управління операційними

витратами, реструктуризації боргів та оптимізації розрахунків з контрагентами й бюджетом.

7. Визначено пріоритетні напрями підвищення інформативності та прозорості фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу, що полягають у її трансформації з інструменту суто фіскального звітування у стратегічний ресурс комунікації з ринковими контрагентами та інвесторами. З'ясовано, що фундаментальною передумовою усунення викривлень та забезпечення наскрізного контролю показників Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) є масштабна діджиталізація облікових процесів, яка передбачає повну відмову від застарілих програмних продуктів російського походження і перехід на сучасні вітчизняні хмарні системи автоматизації, такі як MASTER: Бухгалтерія чи K2 Cloud ERP. Доведено, що добровільне розширення обсягу текстових приміток до звітності на основі гармонізації облікової політики МПП «НЕКТАР» із принципами МСФЗ для малого та середнього бізнесу (зокрема, превалювання сутності над формою) у поєднанні із жорсткою регламентацією внутрішнього контролю, інтеграцією з державними цифровими сервісами платформи Дія та залученням незалежного ініціативного аудиту кардинально підвищує репутаційну вартість бізнесу. Такий інтегрований підхід оптимізує процеси щомісячного сценарного моделювання, моніторингу оборотності запасів та старіння дебіторської заборгованості, створюючи бездоганну податкову історію та мінімізуючи ризики касових розривів в умовах нестабільного воєнного та макроекономічного середовища України.

8. Визначено, що в сучасних умовах цифровізації економіки України протягом 2022–2026 років формування якісного обліково-аналітичного забезпечення аудиту мікропідприємства базується на побудові інтегрованого електронного середовища на платформі MASTER: Бухгалтерія та впровадженні ризик-орієнтованого підходу. З'ясовано, що адаптація Міжнародних стандартів аудиту за допомогою концепції «пропорційності» дозволяє нівелювати обмеження малого бізнесу (штат із двох осіб, відсутність багаторівневого внутрішнього контролю) через перехід від формального тестування до суцільної

перевірки «цифрових слідів» у найбільш вразливих зонах статутної багатопрофільної діяльності підприємства, таких як зовнішньоекономічні та орендні операції. Доведено, що поєднання моделювання ключових індикаторів ризику, автоматизованого моніторингу рахунків розрахунків з бюджетом та постачальниками з процедурами суцільної інвентаризації забезпечує чітке дотримання принципу майнового відокремлення активів компанії від особистих ресурсів засновника. Це трансформує інформаційну базу обліку з інструменту простої фіксації історичних фактів у надійний базис для проведення сегментарного аналізу, мінімізуючи управлінські й податкові ризики та гарантуючи високу якість і достовірність спрощених звітних форм № 1-мс і № 2-мс в умовах дії правового режиму воєнного стану.

9. Обґрунтовано комплексні напрями модернізації підходів до використання результатів аналізу фінансової звітності МПП «НЕКТАР» у контурі управління, спрямовані на трансформацію аналітичної функції з ретроспективної констатації історичних даних у проактивний механізм сценарного прогнозування (оптимістичного, реалістичного та песимістичного сценаріїв) в умовах макроекономічної нестабільності 2024-2026 років. З'ясовано, що інтеграція даних офіційних звітних форм № 1-мс і № 2-мс із внутрішнім управлінським обліком (функціональним розподілом витрат, ABC- та маржинальним аналізом) та впровадження хмарних автоматизованих ERP-систем із цифровими дашбордами дають змогу здійснювати безперервний моніторинг грошових потоків для усунення касових розривів та посилення претензійної роботи щодо дебіторської заборгованості. Доведено, що поєднання фінансового та якісного SWOT-моделювання на основі статутних переваг підприємства у поєднанні з експертним аутсорсингом і консультаційним зовнішнім аудитом (LCE) забезпечує засновника об'єктивним інструментарієм декомпозиції операційних витрат, оптимізації податкового планування та обґрунтування доцільності гнучкого перерозподілу капіталу між торговельним і будівельним секторами, що є базовим чинником відновлення рентабельності та підвищення інституційної стійкості суб'єкта мікропідприємництва.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Августова О. О. Аудит фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва: методичні підходи та організаційні аспекти. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2019. № 2 (88). С. 243.
2. Акімова Н. С. та ін. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2019. 182 с.
3. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька та ін. Вінниця: Вінницький торгово-економічний інститут, 2022. 416 с.
4. Аналіз діяльності підприємства. *Освіта.ua*. 2011. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/22218/.
5. Антипенко Н. В., Васильчук В. В. Сучасні проблеми розвитку підприємств малого бізнесу в умовах національної економіки. *Фінанси: теорія і практика*: матеріали XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). Київ: НАУ, 2021. URL: <https://er.nau.edu.ua/items/616c80f8-3bb8-4dab-8b25-a592b1b60a8d>.
6. Банера Н. П. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 1 (71). С. 180. DOI: http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2021/1_71_2021/12.pdf.
7. Безверхий К. В. Особливості фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами: порівняльний аспект. *Облік і фінанси*. 2018. № 2. С. 156.
8. Білик М. Д., Білик Т. О. Фінансова звітність діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування: монографія. Київ: ТОВ «ПанТот», 2016. 280 с.
9. Бондаренко Н. М., Федорко В. А. Місце та роль аудиту фінансової звітності в діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль: ТНТУ, 2023. Том 84. № 5. С. 178.

10. Верхоглядова Н. І. Методичний підхід до управління розвитку суб'єктів малого підприємництва. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Вип. 1. С. 74–79.
11. Волохова І. С. та ін. Податкова система: навчальний посібник / за ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
12. Гнатюк Т. М., Шкромиди В. В. Актуальні аспекти нормативної регламентації аналізу господарської діяльності підприємства. *Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності*: колективна монографія за ред. І. Ф. Баланюка, Н. І. Пилипів, В. М. Якубів. Івано-Франківськ, 2014. С. 338.
13. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
14. Грановська І. В. Сучасний стан розвитку оподаткування малого бізнесу в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 3 (120). С. 114–121. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2021/3_2021/20.pdf.
15. Гудзенко Н. М., Брежнєва-Єрмоленко О. В., Коваль Л. В. Поняття фінансового результату діяльності підприємства. *Економіка та держава*. 2024. № 2. С. 59–64. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.59>.
16. Гудзенко Н. М., Григораш М. В. Облік і місце фінансових результатів у звітності підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 29. С. 164.
17. Діджиталізація процесів бухгалтерського обліку. 2023. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/38614>.
18. Єпіфанова І. М. Роль і місце аналізу фінансової звітності в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єктами господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 23. С. 166.

19. Закону України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
20. Іванова Н. А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. С. 216.
21. Ільків Є. Ю., Галярник М. В., Дутчин М. М. Організація і управління виробництвом. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 299 с.
22. Каминський П. Д. Аналіз бухгалтерського балансу: особливості та методика проведення. *Економічний форум*. 2017. № 3. С. 278–285.
23. Карпенко Є. А., Дунаєва А. С. Особливості оподаткування суб'єктів малого підприємництва в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану*: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (09 червня 2022 р.). Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. С. 135–136.
24. Коба О. В., Шинкар Ю. Л. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування: особливості застосування, проблеми та напрями їх вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 25, Ч. 1. С. 119.
25. Кодекси законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII (зі змінами та доповненнями, ст. 115) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
26. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА; Відень: Premier Publishing s.r.o., 2018. 102 с.
27. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2023. 440 с.
28. Кохно І. І. Організаційні аспекти складання та подання фінансової звітності підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 1. С. 503.
29. Ловінська Л. Г., Озеран А. В., Коршикова Р. С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 4. С. 106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2022_4_7.

30. Лукашова Л. В. Теоретико-методологічні аспекти організаційного розвитку суб'єктів малого підприємництва. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. Вип. 35. С. 95.
31. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
32. Макаревич Г. В. Особливості формування і подання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. № 3. С. 69.
33. Макурін А. А. Теорія оподаткування: навчальний посібник. Дніпро: НТУ «ДП», 2018. 75 с.
34. Малишкін О. І., Безверхий К. В., Ковова І. С. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС: монографія. Київ: Видавничий дім "АртЕк", 2018. 418 с.
35. Малюга Н. М., Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік (загальна теорія. Конспект лекцій в схемах і таблицях). Київ: ТОВ Видавництво «Консультант», 2017. 67 с.
36. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2023. 171 с.
37. Матківська Н. І. Фінансова звітність підприємства та використання її показників для прийняття управлінських рішень. *Актуальні проблеми функціонування господарської системи України*: матеріали XXVIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С. 106.
38. Методичні положення щодо формування статистичної інформації про діяльність суб'єктів малого підприємства: Наказ Державного комітету статистики України від 24.04.2003 р. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0125202-03#Text>.
39. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0720201-11#Text>.

40. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v04433201-13#Text>.

41. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2016–2017 років. Частина I. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2016-2017-IAASB-Handbook-Volume-1_%D1%83%D0%BA%D1%80.pdf.

42. Міца В. В. Малий бізнес як суб'єкт економічної системи регіону. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20. С. 126.

43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

44. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>.

45. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник / К. В. Безверхий та ін. Київ: НАСОА, 2019. 506 с.

46. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навчальний посібник. Полтава: Полтавський університет економіки і торгівлі; Київ: ЦУЛ, 2014. 297 с.

47. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навчальний посібник Ю. А. Верига та ін. Київ: ЦУЛ, 2014. 272 с.

48. Огійчук М. Ф., Рагуліна І. І., Новіков І. Т. Аудит: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2016. 752 с.

49. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

50. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

51. Податки та фінансовий результат діяльності підприємства. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.59>.

52. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
53. Подольська І. С. Сучасний стан та напрямки удосконалення обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2875>.
54. Поняття «мале підприємство». *Освіта.ua*. 2011. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/20639/.
55. Приймак С. В. Аналіз господарської діяльності. Практикум: навч. посіб. Львів, 2022. 277 с.
56. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.
57. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
58. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>.
59. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>.
60. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. № 186. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01#Text>.
61. Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21.12.2000 р. № 2157-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14#Text>.

62. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.

63. Ратинський В. В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/243>.

64. Слободяник В. О., Харкава Ю. П. Проблеми бухгалтерського обліку та звітності на підприємствах малого і середнього бізнесу. *Перспективні напрямки наукової думки*. 2018. Том 4. С. 162.

65. Топоркова О. А. Оподаткування малого бізнесу: нормативно-організаційний аспект. *Review of Transport Economics and Management*. 2019. Вип. 1(17). С. 35–47. DOI: [https://doi.org/10.15802/rtemt.v0i1\(17\).176482](https://doi.org/10.15802/rtemt.v0i1(17).176482).

66. Топоркова О. А., Ткач В. М., Шмерук І. А. Нормативно-правове регулювання малого бізнесу в Україні. 2019. С. 95. URL: <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ffc56e76-c7d4-409d-b077-7206865763bd/content>.

67. Черніченко Л. Особливості аудиту діяльності малого підприємства в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 41. С. 299.

ДОДАТКИ

Додаток А

“ЗАТВЕРДЖЕНО”:
Рішенням засновника
Малого приватного підприємства
“НЕКТАР”
від 10.02.2020 р. №1/2020

**СТАТУТ
МАЛОГО ПРИВАТНОГО
ПІДПРИЄМСТВА**

“НЕКТАР”
(нова редакція)

місто Хуст
2020 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Мале приватне підприємство "НЕКТАР", далі іменується **Підприємство**, створено відповідно до чинного законодавства України.
- 1.2. Засновником і Власником **Підприємства** є громадянин України гр. **Агоста Ольга Йосипівна**, 18 жовтня 1956 року народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків за даними Державного реєстру фізичних осіб – платників податків: 2074503269, (паспорт серії ВО 156150, виданий Хустським РВ УМВС України в Закарпатській області 15 травня 1996 року), зареєстрована за адресою: м.Хуст, вул.Чижмаря, буд.15 "Б", Закарпатської області.
- 1.3. **Підприємство** діє на принципах повного господарського розрахунку, самоопукності, самофінансування та самостійно відповідає за результати своєї діяльності та виконання зобов'язань перед партнерами по договорах, бюджетом та банками.
- 1.4. **Підприємство** має право від свого імені укладати договори, здобувати майнові та особисті немайнові права, виступати як позивач та відповідач у суді, господарському та третейському суді.
- 1.5. **Підприємство** є юридичною особою, володіє відокремленим майном, має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки в установах банків, інших кредитних установах, круглу печатку з власною назвою, штампи, бланки з власним найменуванням, власний знак для товарів і послуг та інші реквізити.
- 1.6. **Підприємство** набуває права юридичної особи з моменту його державної реєстрації.
- 1.7. **Підприємство** має право створювати на території України та за її межами філії, представництва, інші структурні підрозділи, а також, дочірні, спільні та інші підприємства згідно з чинним законодавством.
- 1.8. Філії, представництва та інші структурні підрозділи **Підприємства** діють на підставі положень про них, а дочірні, спільні та інші підприємства - на підставі статутів, які затверджуються підприємством.
- 1.9. **Підприємство** не відповідає за зобов'язаннями держави, як і держава не відповідає за зобов'язаннями підприємства.
- 1.10. **Підприємство** несе відповідальність по своїх зобов'язаннях в межах належного йому майна, на яке, відповідно до чинного законодавства України, може бути звернено стягнення.
- 1.11. Назва **Підприємства**:
 - українською мовою:
 - повна - Мале приватне підприємство "НЕКТАР";
 - скорочена - МПІ "НЕКТАР";
 - російською мовою:
 - повна - Малое частное предприятие "НЕКТАР";
 - скорочена - МЧП "НЕКТАР".
- 1.12. Місцезнаходження **Підприємства**: Закарпатська область, місто Хуст, вулиця Чижмаря буд.№ 15 «Б» (п'ятнадцять «Б»).

2. МЕТА ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ

- 2.1. Метою діяльності **Підприємства** є задоволення суспільних та власних потреб шляхом самостійного, ініціативного, систематичного здійснення виробничої, торговельної та іншої господарської діяльності.
- 2.2. Предмет діяльності **Підприємства**:
 - організація та діяльність на території України продовольчих, промислових та змішаних ринків;
 - охоронна діяльність;
 - діяльність «генеральних підрядників»;
 - технічний нагляд за будівництвом;
 - огляд та оцінка стану будівель;
 - послуги (перевезення, здавання в оренду, найм) та використання спеціальної (в тому числі будівельної) техніки;
 - будівництво об'єктів промислово-виробничого та соціально-культурного призначення (в т. ч. в країнах СНД);

- будівництво, ремонт та експлуатація готелів, бізнес-центрів, магазинів, торгівельних комплексів, кафе, ресторанів, барів, відеосалонів, автостоянок, мотелів, автокемпінгів спортивних споруд, туристичних комплексів, офісних будівель, житлових будинків;
- виготовлення спортивного інвентарю та обладнання;
- виготовлення та реалізація безалкогольних напоїв;
- виконання будівельних, проектних, ремонтних, оздоблюваних, монтажних та сантехнічних робіт;
- виробництво наукових розробок і програм комп'ютеризації підприємств та організацій;
- виробництво сільськогосподарської техніки;
- виробництво та закупівля товарів широкого вжитку та спеціалізованої продукції та подальша їх реалізація в Україні та за кордоном з оплатою в національній та іноземній валюті;
- виробництво та реалізація високоякісних та екологічно чистих продуктів харчування;
- виробництво та реалізація товарів народного споживання та продуктів харчування;
- виробництво товарів у галузі легкої, текстильної та харчової промисловості;
- виробництво, переробка сільськогосподарської і харчової продукції, її закупівля (в тому числі у населення за готівку) та реалізація (з продуктів тваринництва, рослинництва, рибацтва, бджільництва тощо);
- відкриття мережі обмінних пунктів на підставі агентських угод з установами уповноважених банків, організація купівлі-продажу та обміну валюти;
- екскурсійна діяльність;
- експорт-імпорт лікарських засобів та продукції медичного призначення;
- закупівля і оптово-роздрібна торгівля металами та сировиною для їх виробництва;
- здійснення маркетингової, лізингової, брокерської, дилерської діяльності;
- здійснення операцій по експорту-імпорту сировини, матеріалів, продукції виробничо-технічного призначення, товарів народного споживання;
- здійснення операцій по імпорту електронно-обчислювальних і організаційно-технічних засобів, монтажні роботи та сервісне обслуговування цих засобів, розробка програмного забезпечення;
- здійснення транспортно-експедиційного обслуговування населення та підприємств;
- інформаційно-консультативні послуги;
- консалтинг та інжиніринг;
- міжнародне перевезення пасажирів і вантажів залізничним та автомобільним, повітряним, річковим, морським транспортом;
- надання медичних послуг, ремонт та обслуговування медичного обладнання;
- надання послуг для здобуття освіти з видачею спеціального документа державного зразка;
- надання послуг по виготовленню рекламної продукції;
- надання транспортних послуг по перевезенню громадян та вантажів на Україні і за її межами автомобільним, залізничним, морським, повітряним транспортом;
- надання транспортно-експедиційних послуг при перевезеннях зовнішньо-торговельних і транзитних вантажів;
- оптова та роздрібна торгівля лікарськими засобами, медичною технікою та медичним обладнанням;
- оптова та роздрібна торгівля нафтопродуктами, паливно-мастильними матеріалами;
- оптова та роздрібна торгівля продовольчими та непродовольчими товарами;
- оптова, роздрібна та комісійна торгівля транспортними засобами, запасними та комплектуючими частинами до них, обладнанням, приладами, інструментами для технічного обслуговування транспортних засобів;
- організація масового та оздоровчо-спортивного туризму (самодіяльний туризм);
- організація навчання та підготовка фахівців в рамках відповідних шкіл, семінарів, конференцій, симпозіумів і т. ін.;

- організація прийому та обслуговування вітчизняних туристів в Україні (внутрішній туризм);
- організація прийому та обслуговування іноземних туристів в Україні (міжнародний туризм);
- організація туристичних поїздок за межі України (зарубіжний туризм);
- переробка металів та сировини;
- побутові послуги;
- послуги прокату, оренди, ремонту, заправки та технічного обслуговування транспортних засобів;
- послуги у сфері громадського харчування;
- представницькі, агентські та посередницькі послуги;
- проведення концертів, аукціонів, виставок, лотерей;
- проведення спортивних змагань, заснування спортивних закладів;
- промислове та цивільне будівництво, в тому числі в сільській місцевості;
- рекламна діяльність, в тому числі виготовлення рекламної продукції, проведення рекламних кампаній;
- ремонт та обслуговування сільськогосподарської техніки;
- ремонтні та реставраційні роботи;
- роздрібна торгівля виробами з дорогоцінних металів та каміння, біжутерії вітчизняного та іноземного виробництва;
- розробка проектно-кошторисної документації, комплектація та пусканалагоджувальні роботи виробничих комплексів;
- сервісне обслуговування та прокат автомобілів, механічних транспортних засобів, автопричепів;
- сервісне обслуговування та ремонт комп'ютерної техніки;
- створення оптово-роздрібних підприємств (в т. ч. кіосків) торгівлі і послуг населенню, в т. ч. і валютних (у разі одержання відповідних ліцензій);
- створення та експлуатація автозаправних станцій;
- типографські послуги, редакційно-видавнича діяльність;
- торговельно-закупівельна діяльність на базі власних та орендованих торговельних площ;
- фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність;
- всі види проектних робіт;
- організація та діяльність на території України продовольчих, промислових та змішаних ринків;
- здавання в оренду власного нерухомого майна;
- здійснення перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;
- створення та діяльність кафе, барів, ресторанів та інших підприємств громадського харчування;
- оптова, роздрібна та комісійна торгівля товарами промислово-технічного призначення, сільськогосподарською продукцією, рибопродуктами, товарами народного споживання та продуктами харчування (в т.ч. тютюновими, горілчаними);
- оптова та роздрібна торгівля будівельними матеріалами;
- діяльність готелів та влаштування інших місць для тимчасового проживання;
- створення та організація профільних, універсальних, комерційних та комісійних магазинів, здійснення фірмової торгівлі, розвиток нових прогресивних форм торгівлі та послуг за валюту України та за іноземну валюту відповідно до діючого законодавства України, включаючи консигнацію, торгівлю по каталогах, посилочну та оптову торгівлю, лізинг, торгівлю в кредит, відкриття магазинів у вільній митній зоні;
- купівля та продаж сільськогосподарської продукції та товарів народного споживання у населення та організацій;
- виробництво та реалізація хлібобулочних та кондитерських виробів;

- здійснення закупівлі, поставок, переробки та реалізації сировини металів та виробів з нього, різних видів газу, нафти та інших енергоносіїв та продуктів їх переробки, паливно-мастильних матеріалів;
- оптова та роздрібна торгівля хімічними речовинами, товарами хімічної промисловості, товарами побутової хімії;
- оптова та роздрібна торгівля непродовольчими товарами;
- надання консультативних, посередницьких та інших послуг у галузі освіти, науки та культури;
- організація гуртків, клубів, лекторіїв, виставок та інших заходів культурно-мистецького характеру;
- перекладацькі послуги: послуги з усного та письмового перекладу текстів з іноземної мови та на іноземну мову;
- надання послуг в галузі комунікацій та зв'язку (телефон, телеграф, електронна пошта та інше);
- надання посередницьких, комерційних, дилерських та дистриб'юторських послуг виробничого та невиробничого характеру, здійснення угод по експорту-імпорту;
- надання робіт на контрактній основі фізичним особам України в іноземних суб'єктах господарської діяльності, як на території України, так і за її межами;
- надання робіт іноземним фізичним особам на контрактній основі з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, як на території України, так і за її межами;
- організація ділових поїздок за кордон підприємців і прийняття (включаючи повне сервісне обслуговування) представників іноземних ділових та громадських кіл;
- операції з нерухомістю;
- виконання представницьких функцій і конкретних доручень підприємств, організацій та приватних осіб;
- надання агентських послуг;
- організація готельної справи;
- надання послуг у проведенні технічних, економічних, юридичних та інших консультацій, маркетингу та реклами;
- створення СТО та реалізація автомобілів, а також запчастин до них;
- надання послуг населенню і підприємствам на підставі договорів прокату;
- торговельно-посередницька, маклерська, брокерська діяльність;
- операції з валютою та фінансові операції;
- організація та проведення аукціонів, ярмарок, виставок, семінарів і конференцій, фестивалів, концертів;
- здійснення кіно та відео бізнесу;
- створення центрів прокату, ремонту та обслуговування різноманітної техніки та обладнання, у тому числі нових та комісійних автомобілів вітчизняного та закордонного виробництва з їх наступною реалізацією, оптова та роздрібна торгівля, паливом;
- надання маркетингових, консультативних, інформаційних, посередницьких послуг;
- надання транспортних послуг громадянам і організаціям;
- надання транспортно-експедиційних послуг;
- внутрішні та міжнародні доставки та перевезення вантажів та пасажирів морським, автомобільним, повітряним, річковим, залізничним транспортом;
- будівельна діяльність: виконання комплексних будівельних, ремонтних і реставраційних робіт, включаючи будівництво, ремонт і реставрацію житла та споруд іншого призначення, а також виконання монтажних і пусконаладжувальних робіт та робіт по художньому оформленню, розробка проектно-кошторисної документації на виконання таких робіт;
- виробництво будівельних матеріалів, включаючи цеглу, облицовальну плитку, видобуток та обробку мармуру та граніту;
- оренда та надання в користування рухомого та нерухомого майна;
- укладання інвестиційних договорів на будівництво житла та інших об'єктів, виконання

- робота з виїзними документами осіб, що тимчасово виїжджають за кордон та таких, що прибувають на територію України;
- створення і розміщення реклами у періодиці, на радіо і телебаченні, розповсюдження рекламних матеріалів;
- організація теле- і радіопрограм, включаючи придбання власного ефірного часу;
- редакційна (перекладацька) і видавничо-поліграфічна діяльність;
- організація зйомки, постановки, виробництва (тиражування), прокату та реалізації відео та кінопродукції;
- видавництво рекламно-інформаційних бюлетенів;
- оптово-роздрібна торгівля видавничою продукцією;
- підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів за заявками підприємств і організацій;
- сприяння прискоренню впровадження науково-технічних досягнень, які орієнтовані на використання технологій, що передаються по програмі конверсії народного господарства; надання практичної допомоги підприємцям в розвитку зовнішньоекономічних зв'язків;
- розробка і практичне здійснення спільних з іноземними Інвесторами проектів і комерційних ініціатив;
- проведення операцій по придбанню, продажу та обміну валют на валютних аукціонах, біржах та на міжбанківському валютному ринку;
- відкриття обмінних пунктів валюти на підставі агентських угод з банками;
- сприяння залученню іноземних інвестицій на територію України;
- створення спільних підприємств в різних галузях економіки;
- організація підприємств лізингового типу;
- надання інформаційно-консультативних послуг з питань управління, маркетингу та фінансів, підготовка фахівців в галузі підприємницької діяльності;
- розробка, реалізація і впровадження програм і програмно-технічних комплексів на зовнішньому та внутрішньому ринках;
- впровадження комп'ютерних технологій та програмного забезпечення, надання послуг з навчання та супроводження вищезазначеного;
- проведення науково-дослідних, експериментальних та впроваджувальних робіт у галузі комп'ютерних систем, інформаційних технологій та комунікацій;
- розробка, адаптація, супроводження та експлуатація програмних та апаратних засобів обчислювальної техніки, засобів автоматизації, управління та зв'язку;
- програмне забезпечення (програмно-технічні робочі місця);
- виробництво та продаж радіоелектронної апаратури, засобів обчислювальної техніки у тому числі з використанням імпортованих елементів, вузлів та програмних продуктів;
- сервісне обслуговування засобів та систем обчислювальної, електронної та оргтехніки;
- розробка, впровадження та експлуатація комп'ютерних мереж, розподільних баз та банків даних, та надання доступу до них на комерційній основі;
- взаємодія зі світовими комп'ютерними мережами та корпоративними мережами на комерційних та некомерційних засадах, надання доступу та широкого спектру інформаційного сервісу до світових інформаційних фондів;
- залучення в економіку України інвестицій ведучих фірм-виробників програмного забезпечення, обчислювальної та оргтехніки, а також засобів та систем комунікацій шляхом створення спільних підприємств за їх участю, демонстраційних та сервіс центрів, організацій систем фірмового обслуговування;
- розробка і практичне здійснення спільних з іноземними інвесторами проектів і комерційних ініціатив;
- створення та підтримка он-лайнних та інформаційних фондів різного профілю та надання доступу до них на комерційній основі;
- розробка, випуск, тиражування та продаж комп'ютерних програм, баз даних, Інформаційних збірників на компакт-дисках тощо;

- будівництво та технічне обслуговування мереж передачі даних та документального зв'язку;
- експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили;
- товарообмінні (бартерні) операції та іншу діяльність, побудовану на формах зустрічної торгівлі між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- реекспорт та інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо і в виключній формі законами України;
- посередницькі операції, при здійсненні яких право власності на товар не переходить до посередника (на підставі комісійних, агентських договорів, договорів-доручень та інших), здійснюються без обмежень;
- оптова та роздрібна торгівля охолоджуваними рідинами.

2.3. У випадках, передбачених законодавством, **Підприємство** одержує ліцензії на здійснення окремих видів діяльності.

3. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ТА ПРАВА ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Підприємство є юридичною особою з дня його державної реєстрації.

3.2. Підприємство має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку з власним найменуванням, печатки та штампи, бланки, емблему, торгові та фірмові знаки, ідентифікаційний код.

3.3. Підприємство може від свого імені укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав і нести обов'язки, бути позивачем у суді, господарському суді та третейському суді.

3.4. Підприємство відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном, на яке відповідно до чинного законодавства може бути звернено стягнення. **Підприємство** не відповідає за зобов'язаннями держави та особистим зобов'язанням Власника, а держава не відповідає за зобов'язаннями Підприємства.

3.5. Підприємство керується у своїй діяльності цим **Статутом** та чинним законодавством України.

3.6. Для виконання статутних завдань **Підприємство** має право:

3.6.1. Створювати на території України, а також за її межами дочірні підприємства, філії, представництва та інші відокремлені підрозділи з правом відкриття рахунків в установах банків Філії, представництва та інші відокремлені підрозділи Підприємства діють на підставі положень про них, затверджених Власником, а дочірні підприємства діють на основі статутів, затверджених Власником та зареєстрованих в Державному органі реєстрації.

3.6.2. Відкривати рахунки в національній та іноземній валюті та інші рахунки для зберігання коштів і здійснення всіх видів розрахункових, кредитних і касових операцій в установах банків України та за її кордоном.

3.6.3. Продавати та передавати іншим підприємствам, організаціям, установам і громадянам, набувати і одержувати у них, здавати і брати в оренду, надавати і отримувати безоплатно, в тимчасове користування або в позику будинки, приватні квартири, споруди, транспортні засоби, інвентар, сировину, рухоме і нерухоме майно та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу.

3.6.4. Укладати від власного імені договори, угоди та інші юридичні акти, в тому числі кредитні та вексельні, купівлі-продажу, оренди, підяду, позики, перевезення, страхування, доручення, комісії, зберігання, спільної діяльності та інші, а також брати участь у торгах, аукціонах, наданні гарантій.

3.6.5. Надавати за рахунок своїх коштів іншим Підприємствам та організаціям позику або фінансову допомогу на умовах, що визначаються за згодою сторін.

3.6.6. Використовувати наявні в його розпорядженні фінансові ресурси на свій розсуд без обмежень, незалежно від джерел їх утворення.

3.6.7. Здійснювати спільну науково-технічну, виробничу, комерційну та соціальну діяльність з іншими юридичними та фізичними особами.

3.6.8. Здійснювати зовнішньоекономічну діяльність у встановленому законом порядку.

3.6.9. Виступати засновником чи учасниками підприємств будь-яких форм власності, об'єднань, господарських товариств, банків, страхових компаній, фондів, громадських організацій, спільних підприємств з іноземними партнерами на території України та за її межами.

3.6.10. Здійснювати підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників і спеціалістів.

3.6.11. Посіпати у відрядження в Україні та за її межі працівників підприємства та інших осіб, що виконують завдання підприємства.

3.6.12. Реалізовувати свою продукцію та майно, надавати послуги за національну чи іноземну валюту за цінами і тарифами, що встановлюються самостійно або на договірній основі, а у випадках, передбачених законодавством, — за державними цінами і тарифами. Створювати постійні та тимчасові колективи для виконання статутних робіт, залучати високо кваліфікованих фахівців, затверджувати штати підприємства, його структурних підрозділів, системи та розміри оплати праці, запрошувати на роботу фахівців, у тому числі іноземців.

3.6.13. Користуватися кредитами, брати та надавати позики.

3.6.14. Випускати, продавати, купувати цінні папери.

3.6.15. Здійснювати постачальницькі та збутові операції, в тому числі у формі бартерних угод, як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках, керуючись встановленими правилами. Предметом угод можуть бути продукція і товари як власного виробництва, так і придбані підприємством в Україні і за кордоном, в тому числі за бартером.

3.6.16. Вживати необхідних заходів для збереження комерційної таємниці та майна підприємства.

3.6.17. Продавати свою частку в статутному фонді господарських товариств спільних підприємств та інших організацій.

3.6.18. Створювати та утримувати власне автогосподарство.

3.6.19. Здійснювати закупівлю за готівку у населення сільськогосподарської продукції, склотари, товарів народного споживання, відходів чорних та кольорових металів, всіх інших відходів, транспортних засобів та всіх інших видів товарів.

3.6.20. Користуватися іншими правами, наданими чинним законодавством.

4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Здійснюючи зовнішньоекономічну діяльність, **Підприємство** користується в повному обсязі правами юридичної особи згідно з чинним законодавством України.

4.2. У сфері зовнішньоекономічної діяльності **Підприємство** здійснює: експорт товарів власного виробництва;

- експорт товарів не власного виробництва без переходу права власності;
- експорт товарів не власного виробництва з переходом права власності;
- імпорт товарів для власних потреб;
- імпорт товарів не для власних потреб без переходу права власності;
- імпорт товарів не для власних потреб з переходом права власності.

5. МАЙНО ПІДПРИЄМСТВА. ПРАВА ВЛАСНОСТІ

5.1. Майно **Підприємства** складають основні та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість котрих відображається у балансі **Підприємства**.

5.2. **Підприємство** є власником належного йому майна, яке формується за рахунок:

- 5.2.1. Грошових і матеріальних внесків засновників.
- 5.2.2. Доходів, одержаних **Підприємством** від реалізації продукції і послуг власного виробництва.
- 5.2.3. Продукції, придбані **Підприємством**.
- 5.2.4. Доходів від цінних паперів та операцій з ними.
- 5.2.5. Капітальних вкладень.
- 5.2.6. Кредитів банків та інших кредиторів.
- 5.2.7. Придбаного у інших підприємств, організацій та фізичних осіб майна.
- 5.2.8. Безвідплатних внесків, пожертвувань юридичних та фізичних осіб.
- 5.2.9. Інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.
- 5.2.10. Інвестицій від зарубіжних партнерів.
- 5.2.11. Інтелектуальна праця.

5.3. Грошові кошти **Підприємства** формуються за рахунок:

5.3.1. Власних коштів.

5.3.2. Позик та кредитів, наданих **Підприємству** різними кредиторами.

5.3.3. Коштів юридичних та фізичних осіб, довірених (переданих) в розпорядження **Підприємства** на договірних та інших засадах.

5.3.4. Надходжень від діяльності створених **Підприємством** спільних, дочірніх підприємств, філій та представництв.

5.4. **Підприємство** має право володіти, користуватися і розпоряджатися власним майном, вживаючи відносно нього будь-які дії, які не суперечать Статуту **Підприємства** та чинному законодавству України.

5.5. **Підприємство** здійснює господарську діяльність від свого імені, в інтересах членів **Підприємства** на засадах повного господарського розрахунку.

5.6. Для забезпечення діяльності **Підприємства** Власником створюється та формується статутний фонд в розмірі **2 600 (дві тисячі шістсот) гривень 00 копійок**. Статутний фонд формується виключно грошовими коштами.

Засновник володіє часткою в розмірі 100 % (сто відсотків) статутного капіталу, тобто 2 600 (дві тисячі шістсот) гривень 00 копійок.

5.7. Збільшення Статутного капіталу може бути здійснене лише після внесення в повному об'ємі суми, вказаної в Статуті **Підприємства**.

5.8. Статутний капітал **Підприємства** може поповнюватися за рахунок прибутку, отриманого **Підприємством** від господарської діяльності.

5.9. Прибутком, після сплати податків в бюджет та інших обов'язкових відрахувань, самостійно розпоряджається **Підприємство** в особі Засновника.

5.10. **Підприємству** можуть належати будівлі, споруди, машини, устаткування, транспортні засоби, цінні папери, інформація, наукові, конструкторські, технологічні розробки, інше майно.

6. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ. ПРИБУТОК. ДІВДЕНДИ. ПОКРИТТЯ ЗБИТКІВ

6.1. Фінансова діяльність **Підприємства** здійснюється відповідно до законодавства.

6.2. Протягом першого місяця нового фінансового року Власник визначає:

6.2.1. Розмір відрахувань від прибутку на реінвестиції.

6.2.2. Суму прибутку **Підприємства**, яка виплачується Засновникові як дивіденд.

6.3. Прибуток **Підприємства** утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та притриманих до них витрат, передбачених чинним законодавством. З балансового прибутку **Підприємства** сплачуються проценти за кредитами банків, а також вносяться згідно із законодавством податки та інші обов'язкові платежі до державного бюджету.

6.4. Якщо діяльність **Підприємства** виявиться збитковою, воно має вжити всіх необхідних заходів, таких, як продаж майна, вирішення питань про необхідність додаткового внеску Засновника.

7. УПРАВЛІННЯ

7.1. Управління діяльністю **Підприємства** здійснює Засновник.

7.2. Виконавчим органом **Підприємства** є Директор.

8. ЗАСНОВНИК

8.1. Засновник здійснює загальне керівництво **Підприємством** шляхом видання рішень, які є обов'язковими для виконання виконавчим органом **Підприємства**.

8.2. Компетенцією Засновника є:

8.2.1. Визначення основних напрямів діяльності **Підприємства**.

8.2.2. Внесення змін та доповнень до цього Статуту.

8.2.3. Збільшення або зменшення розміру Статутного капіталу.

8.2.4. Затвердження звітів про діяльність **Підприємства**.

8.2.5. визначення порядку покриття збитків **Підприємства**.

8.2.6. Призначення та дострокове звільнення Директора, членів Ревізійної комісії, визначення розміру їх винагороди.

- 8.2.7. Винесення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб Підприємства.
- 8.2.8. Визначення організаційної структури Підприємства.
- 8.2.9. Оцінка внеску Засновника, зробленого у натуральній формі.
- 8.2.10. Встановлення розміру фондів Підприємства, щодо яких, на думку Засновника, необхідне його рішення.
- 8.2.11. Визначення політики Підприємства щодо прийому на роботу персоналу відповідно до чинного законодавства.
- 8.2.12. Затвердження рішень виконавчого органу про створення, реорганізацію та ліквідацію дочірніх підприємств, філій та представництв.
- 8.2.13. Засновник, здійснюючи відповідно до цього Статуту права власника, має право приймати рішення з будь-яких питань діяльності.

9. ДИРЕКТОР

- 9.1. Виконавчим органом Підприємства є **Директор**. Виконавчий орган призначається Засновником на контрактній основі терміном на один рік. Допускається неодноразове та повторне призначення однієї і тієї самої кандидатури на посаду **Директора**. Обов'язки **Директора** Засновник може виконувати особисто.
- 9.2. Директор здійснює керівництво поточною діяльністю **Підприємства** в межах своїх повноважень, визначених цим Статутом, чинним законодавством та контрактом.
- 9.3. Директор відповідає за:
- 9.3.1. Забезпечення виконання планів діяльності **Підприємства**, виконання всіх завдань та функцій, покладених на нього **Засновником**.
- 9.3.2. Прийом та звільнення персоналу **Підприємства** згідно з політикою, визначеною Засновником.
- 9.4. Директор має право:
- 9.4.1. Визначати умови оплати праці службових осіб **Підприємства**, за винятком тих осіб, умови оплати праці яких, відповідно до цього Статуту, визначені як компетенція **Засновника**.
- 9.4.2. Приймати рішення про створення фондів, визначення цільового призначення, порядок формування та використання коштів фондів, умови утворення, визначення цільового призначення, порядок формування та використання коштів яких визначаються відповідно до установчих документів Підприємства.
- 9.4.3. Розпоряджатись майном **Підприємства** (в тому числі грошовими коштами) в межах, встановлених контрактом.
- 9.4.4. **Директор** приймає рішення з питань, що належать до його компетенції, шляхом видання наказів, розпоряджень, вказівок, які є обов'язковими для виконання всім персоналом **Підприємства**.
- 9.5. Реалізуючи свої повноваження, **Директор**:
- Укладає від імені **Підприємства** контракти, угоди та забезпечує їх виконання.
 - Представляє **Підприємство** у взаємовідносинах з вітчизняними та закордонними партнерами.
 - Представляє інтереси **Підприємства** у юрисдикційних органах та органах влади.
 - діє від імені **Підприємства** без доручень.

10. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ

- 10.1. **Підприємство** веде оперативний, бухгалтерський облік та статистичну звітність.
- 10.2. Результати діяльності **Підприємства** відображаються в щоквартальних та річних балансах, у звіті про прибуток та збитки.
- 10.3. Фінансовий рік **Підприємства** збігається з календарним.

11. ПЕРСОНАЛ

- 11.1. Персонал **Підприємства** становлять всі громадяни, які на основі трудового договору (контракту) беруть участь у діяльності підприємства.

11.2. Підприємство самостійно розробляє та затверджує штатний розклад, визначає оклади, форми та систему оплати праці.

11.3. Мінімальний розмір заробітної плати працівників Підприємства не може бути меншим мінімальної заробітної плати, встановленої державою.

12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

12.1. Підприємство несе відповідальність за своїми боргами і зобов'язаннями відповідно до укладених ним угод всім належним йому майном, на яке може бути накладено стягнення.

12.2. Підприємство не несе відповідальність за зобов'язаннями держави та особистими зобов'язаннями Засновника, а держава не несе відповідальності за зобов'язаннями Підприємства.

12.3. Ризик випадкової загибелі чи пошкодження майна, що є власністю Підприємства, несе Підприємство.

13. КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ

13.1. Підприємство гарантує нерозголошення інформації, яка є конфіденційною інформацією його партнерів і стала відома Підприємству внаслідок здійснення останнім своєї Статутної діяльності.

14. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

14.1. Термін існування Підприємства не визначається.

14.2. Накладення арешту та стягнень на майно Підприємства здійснюється лише у виняткових випадках, у порядку та за умов, встановлених чинним законодавством.

14.3. Діяльність Підприємства припиняється в порядку та за умов, що передбачені законодавством України, шляхом реорганізації або ліквідації.

14.4. Підприємство ліквідується за рішенням власника чи за рішенням суду, господарського суду.

14.5. Підприємство ліквідується у разі визнання його банкрутом відповідно до чинного законодавства України або в інших випадках, передбачених законодавством України.

14.6. Для ліквідації Підприємства створюється ліквідаційна комісія, яка діє відповідно до рішень органу, що прийняв рішення про ліквідацію.

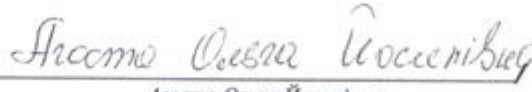
14.7. Оголошення про ліквідацію Підприємства публікується в спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

Підприємство вважається ліквідованим з моменту внесення в ЄДР запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, у встановленому чинним законодавством порядку.

14.8. Якщо одне із положень даного Статуту стає недійсним, то це не торкається інших положень. Недійсне положення замінюється іншим, близьким за змістом.

14.9. Спори Підприємства з українськими та іноземними юридичними особами і громадянами розглядаються у відповідності з чинним законодавством України арбітражними судами та іншими органами.

14.10. У всіх інших випадках, які не передбачені Статутом, Підприємство керується чинним законодавством України.

підпис: /
(підпис) Агоста Ольга Йосипівна

міс-

Додаток Б

Зареєстровано за №:	9003920788
Примітка	
Дата реєстрації:	02.03.2026 00:33:02

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство МПП "Нектар"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ	2026	01	1
Територія ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ, М. ХУСТ	за ЄДРПОУ		13590948		
Організаційно-правова форма господарювання	за КАТОТТГ		UA2112025001005314		
Вид економічної діяльності	за КОПФГ		8		
Середня кількість працівників, осіб	за КВЕД		120		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			47.62		
Адреса, телефон					

І. Баланс на 31.12.2025 р.		Код за ДКУД		1801006
Актив		На початок звітного року		На кінець звітного періоду
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
Первісна вартість	1001	-	-	
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незаввершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби:	1010	-	-	
первісна вартість	1011	8.3	8.3	
знос	1012	(8.3)	(8.3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	-	-	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	306.8	263.8	
у тому числі готова продукція	1103	306.8	263.8	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	0.8	3.2	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	94.4	119.0	
у тому числі з податку на прибуток	1136	46.2	48.5	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18.9	65.3	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	35.8	2.5	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	64.8	
Інші оборотні активи	1190	13.3	13.2	
Усього за розділом II	1195	470.0	531.8	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	470.0	531.8	
Пасив		На початок звітного року		На кінець звітного періоду
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2.6	2.6	

Додатковий капітал	1410	30.4	30.4
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	376.1	385.0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	409.1	418.0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	19.8	25.8
розрахунками з бюджетом	1620	9.1	6.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	27.9	44.5
розрахунками з оплати праці	1630	2.3	7.5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1.8	29.5
Усього за розділом III	1695	60.9	113.8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	470.0	531.8

**2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2025**

Стаття		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	593.4		739.6
Інші операційні доходи	2120	-		-
Інші доходи	2240	-		-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	593.4		739.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(359.3)		(441.7)
Інші операційні витрати	2180	(223.2)		(273.8)
Інші витрати	2270	(-)		(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(582.5)		(715.5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	10.9		24.1
Податок на прибуток	2300	(2.0)		(4.3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	8.9		19.8

Керівник

(підпис)

АГОСТА ОЛЬГА ЙОСИПІВНА

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Підприємство	МПП "Нектар"	за ЄДРПОУ	2025	1	1
Територія	ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ, М. ХУСТ	за КАТОТТГ ¹	13590948		
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	UA21120250010053148		
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля газетами та канцелярськими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	120		
Середня кількість працівників, осіб	2		47.62		
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	90400 Закарпатська обл. м.Хуст вул.Чижмари буд.156		0314245474		

I. Баланс на 31.12.2024 р.

Актив		Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000			
первісна вартість	1001			
накопичена амортизація	1002	()	()	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби:	1010			
первісна вартість	1011	8.3	8.3	
знос	1012	(8.3)	(8.3)	
Довгострокові біологічні активи	1020			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095			
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	287.8	306.8	
у тому числі готова продукція	1103	287.8	306.8	
Поточні біологічні активи	1110			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	.5	.8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	87.4	94.4	
у тому числі з податку на прибуток	1136	41.9	46.2	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26.3	18.9	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	19.6	35.8	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190	66.1	13.3	
Усього за розділом II	1195	487.7	470	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	487.7	470	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2.6	2.6
Додатковий капітал	1410	30.4	30.4
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	356.3	376.1
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	389.3	409.1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	7.3	19.8
розрахунками з бюджетом	1620	5.6	9.1
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	23	27.9
розрахунками з оплати праці	1630		2.3
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	62.5	1.8
Усього за розділом III	1695	98.4	60.9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	487.7	470

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2024 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	739.6	803.4
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	739.6	803.4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(441.7)	(493.8)
Інші операційні витрати	2180	(273.8)	(261.4)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(715.5)	(755.2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	24.1	48.2
Податок на прибуток	2300	(4.3)	(8.7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	19.8	39.5

Керівник

(підпис)

АГОСТА ОЛЬГА ЙОСИПІВНА

(ініціали, прізвище)

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	МПП "Нектар"	за ЄДРПОУ	2024 1 1
Територія	ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ, М. ХУСТ	за КАТОТТГ ¹	UA21120250010053148
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля газетами та канцелярськими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.62
Середня кількість працівників, осіб	2		
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	90400 Закарпатська обл. м.Хуст вул.Чижмари буд.156		0314245474

1. Баланс на 31.12.2023 р.

Форма № 1-м		Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010		
первісна вартість	1011	8.3	8.3
знос	1012	(8.3)	(8.3)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	264.1	287.8
у тому числі готова продукція	1103	264.1	287.8
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	84.4	87.4
у тому числі з податку на прибуток	1136	41.6	41.9
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	16.3	26.3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	57.6	19.6
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	38.8	66.1
Усього за розділом II	1195	461.2	487.7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	461.2	487.7

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2.6	2.6
Додатковий капітал	1410	30.4	30.4
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	316.8	356.3
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	349.8	389.3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	33.5	7.3
розрахунками з бюджетом	1620	1	5.6
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	25.2	23
розрахунками з оплати праці	1630	8.1	
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	43.6	62.5
Усього за розділом III	1695	111.4	98.4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	461.2	487.7

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2023 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	803.4	1014.3
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	803.4	1014.3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(493.8)	(679.6)
Інші операційні витрати	2180	(261.4)	(285)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(755.2)	(964.6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	48.2	49.7
Податок на прибуток	2300	(8.7)	(8.9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	39.5	40.8

Керівник

(підпис)

АГОСТА ОЛЬГА ЙОСИПІВНА

(ініціали, прізвище)